OLAY YARATACAK BELGELER...

YAKINDA **Aydınlık**'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ
26
NİSAN 1980
10 LIRA

ABD-İran gerginliği kritik noktada

Bölgede neler olabilir?

REHİNELER sorunu ve İran-ABD gerginliği, Ortadoğu'daki kargaşanın daha üst boyutlara varmasına yol açtı. Bu ortamda, İran'daki, ABD'deki ve bölgedeki güçlerin durumu nedir ve ne tür gelişmeler beklenebilir? Dikkati çeken başlıca noktalar şunlardır:

İRAN'DA DURUM

1. İran'da iki ayrı gücün politikası etkin olmaktadır: Ayetullah Beheşti ve Beni Sadr. Aşırı dinci ve Batıyla ilişkileri gerginleştirme yanlısı olan Beheşti, son dönemlerde üstünlük kazanmıştır. İran'ın dini lideri Homeyni Beheşti'nin politikalarına yatkın durumdadır. Meclis seçimlerinde üstünlük elde eden Beheşti, kendi gücünü artırmak ve insiyatifi tamamen eline geçir-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Carter, rehineleri kurtarmak üzere İran'a gönderdiği hava indirme birliğini son anda geri çağırdı

Harekatın yarıda kalma nedenini Beyaz Saray, "aletlerin bozulması" şeklinde açıkladı

Operasyon dan döne n iki ABD savaş uçağı çar pıştı 8 Amerikan askeri öldü, bir çoğu yaralandı

ABD'nin "Operasyon" girişi mi başarısızlıkla sonuçlandı

WASHİNGTON/TAHRAN (AJANSLAR)

ABD yönetimi, Tahran'daki 50 Amerikalı rehineyi kurtarmak amacıyla girişilen bir askeri harekatın başarısızlıkla sonuçlandığını ve harekat sırasında iki Amerikan uçağının çarpışması sonucu 8 Amerikalı askerin öldüğünü açıkladı.

Beyaz Saray'dan yapılan ilk açıklamaya göre olay şöyle gelişti: ABD Hava Kuvvetlerine ait bir hava kurtarma birliği İran'a rehineleri kurtarmak üze-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

İran'da bir türlü çözüm bulamayan Kürt sorunu bölgede sık sık hükümet kuvvetleri ile Kürtleri karşı karşıya getirdi. İşte Sanandaj'dan bir görünüş: Silahlı Kürtler ordu birliklerinin saldırısına karşı hazırlanıyor.

İran Kürt bölgesinde çarpışmalar genişliyor

- Kürt Peşmergeler Kofur Deresindeki köprüyü ellerinde tutuyorlar.
- İran uçak ve helikopterleri bölgeyi havadan bombalıyor.
- İran hükümetinin Kürt bölgesinde hakimiyet kurabilmek için daha büyük çaplı askeri harekatlara girişeceği bildiriliyor.

IRAN-RAZİ (ÖZEL)

İRAN'da hükümet kuvvetleri ile Kürt Peşmergeler arasında Katur bölgesindeki çarpışmalar sürüyor. Çarpışmalar güneye Irak sınırına doğru kayıyor. Sakez ve Sanandaj kentlerinde yoğun çarpışmalar olduğu ve her iki taraftan da kayıplar olduğu söyleniyor.

Türkiye sınırına yakın ve 35 Kürt köyünden oluşan Kotur Deresi bölgesinde İran hükümetine bağlı birlikler köyleri uçaklarla bombalıyor ve yöre halkı dağlara çekilmiş durumda.

Kotur Deresi bölgesindeki radyo istasyonunu ele geçiren Peşmergeler bölgeden tek giriş yolu olan asma köprüyü ellerinde tutmaya çalışıyorlar. Bölgeyi diğer yerlere bağlayan tek yol olan köprünün şu an bir tarafını hükümet birlikleri diğer tarafını da Peşmergeler denetimleri altında tutuyorlar. Hükümet kuvvetleri köprüyü kontrol altına almayı başarırlarsa bölgeyi olduğu gibi kontrolleri altına alabilir. Çatışmalar sürerken bölgedeki köylerde yiyecek sıkıntısı başgösterdi.

Bu arada Peşmergelerin Maku ilçesinin kaymakamını ve üsteğmenini esir aldığı söyleniyor. Peşmergelerin son birkaç gün içinde hükümet birliklerine ait 2 helikopteri düşürdükleri de bildirildi.

Öte yandan dağlara çekilen yöre halkının komşu ülkelerden ve özellikle Türkiye'den iltica hakkı istedikleri öğrenildi. Çoğunluğunu kadın ve çocukların

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

CHP İstanbul Milletvekili

Çağlayan Ege: "THY grevinin uzatılmasında hükümetin kastı var"

ANKARA (ÖZEL)

CHP İstanbul Milletvekili Çağlayan Ege, Bakanlıkla bir anlaşmaya ulaşılmamış olması sonucu, 67 gündür devam eden grevde zararın 30 milyar lira civarında olduğunu açıkladı.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Özgürlük düşmanlarının fikir özgürlüğü

Hasan Yalçın

HEM fikir özgürlüğünden söz ediyorsunuz hem de bizim Anayasayı kuşa çevirme konusundaki fikirlerimize karşı çıkıyorsunuz. Bu tutarsızlıktır."

"Demokraside her şey tartışılabilir. Siz Anayasa değişikliği tartışmamızdan rahatsız olduğunuza göre demokrat değilsiniz."

"Değişmez bir şey yoktur. Her şey değişebilir. Siz Anayasa değişikliği isteklerimize karşı çıktığınıza göre yeniliğe karşısınız. Gerici ve tutucu olan sizsiniz."

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

YORUM

İran'a ambargo girişimi ve Türkiye

SON yıllardaki konumu ele alındığında Türkiye, şu veya bu ölçüde ABD ve Avrupa'yla bağlarını koruyan, bir yandan da çevresindeki Üçüncü Dünya ülkelerine açılan bir ülke görünümündedir. Ortadoğu'dan Batıya yönelen bir köprü durumundaki ülkemiz, gerek ulusal bağımsızlığı, gerekse milli ekonomisi açısından Üçüncü Dünya ile sıkı ilişkiler kurmak zorundadır. ABD'nin Üçüncü Dünya ile karşı karşıya kaldığı durumlarda ise, Türkiye hükümetleri belirgin bir tutum saptamakta güçlük çekmektedir. İsrail'le diplomatik ilişkiler ve Filistin konusu bunun bir örneğidir. Durum çok değişik de olsa, bir başka örnek bugünkü İran-ABD gerginliğidir.

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

- Henry Jackson: ABD'nin başdüşmanı Tahran değil, Rusya'dır.
- Sadık Kutbzade: Hürmüz Boğazını kapatır, Rusya'dan yardım isteyebiliriz.
- Carter'ın, müdahale görüşü içte ve dışta eleştiriliyor.
- Tahran-Moskova: Sözler ve olgular.

3. sayfamızda

Komandolar bir aileden 5 kişiyi kurşuna dizdi

HABER MERKEZİ

KARS yakınlarındaki tarlalarında çift sürmekte olan 3'ü çocuk, 5 kişi öldürüldü.

Kars Valisi Fevzi Baykan'ın açıklamasına göre, perşembe günü akşamı Sabunhane Çiftliği yakınlarında kurşuna dizilmiş olarak bulunanların, aynı aileden, İsmet Demirci, Ahmet Demirci ile 6-8 yaşları arasındaki Ahmet, Çetin ve Yavuz Demirci oldukları belirlendi.

Vali Baykan tarlada öldürülenlerden İsmet Demirci'nin çeşitli siyasi suçlardan dolayı aranan Kemal Demirci'nin babası olduğunu bildirdi.

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

"Burada mı olacaktık, analar!"

Hepsini mezarlığa çağırdılar. Sokağa çıkmak yasaktı. "Ancak en yakınlar gelebilir" demişlerdi. Kimi yaralı, hastaneye idi, kimi sorgusuz sualsiz karakolda. "Analar, bacılar, burada mı olmalıydık? Ölülerimiz mi yanyana koymalıydı bizi" diye feryad ediyordu bir ana. Analardan biri...

(Fotoğraf: Kemal Demirel-TARSUS)

Tarsus Savcılığı İçişleri Bakanını yalanladı

"Bakan otopsi raporlarını görmeden açıklama yaptı"

- Orhan Eren Tarsus'ta yurttaşların güvenlik kuvvetlerinin kurşunlarıyla ölmediğini söylemişti.

TARSUS (ÖZEL)

TARSUS'ta dokuz yurttaşın öldürülmesinden sonra, Devlet Bakanı Eren'in, "ölülerin üzerinde jandarma ve polis kurşununa rastlanmadığı" yolundaki açıklamasıyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Tarsus Savcılığı yetkilileri, "Bakan tahminen konuşmuş olmalı, çünkü açıklama yaptığı sırada henüz otopsi sonuçları belli olmamıştı, hâlâ da belli olmadı" dediler.

Cesetler üzerinde yapılan otopside birçok ezik mermiye rastlandığını açıklayan savcılık yetkilileri, çıkarılan bu mermi çekirdeklerinin ne tür silahlardan atılmış olduğunun tespit edilmesinin hemen mümkün olmadığını, bunun balistik bir muayeneyi gerek-

(Devamı sa. 6 sü. 10)

İZLENİMLER

Mahalle halkı ne diyor?

GİRNE Mahallesi halkıyla konuştuk. Bu yolun açılmasından, yani 10 yıldan bu yana 150'den fazla yurttaş trafik kazalarında hayatını kaybetmiş. Hemen her aileden bir kişi hayatını bu yolda yitirmiş. Bugüne kadar defalarca, çeşitli devlet kademeleri ve kaymakamlarla görüşmüşler. Bir an önce bir üst geçit yapılması taleplerini iletmişler. Son olarak da Girne Mahallesi Muhtarı M. Nuri Baykal ve İhtiyar Heyeti ortak bir dilekçe ile 7 Nisan günü Kaymakama başvurmuşlar.

Bugüne kadar girişim dahi olmamış. Sadece söz verilmiş kendilerine. İçişleri Bakan Vekili olayda ölen yurttaşların tümünün kitlenin arkasından ateş sonucu öldüğünü iddia ediyor. Buna gerekçe olarak da, ölenlerin vücutlarından giren kurşunların arkadan girip önden çıkmış olmasını kanıt gösteriyorlar. Mahalle halkı ise bunun

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

TİKP Merkez Komitesi üyeleri Tarsus'ta olayla ilgili incelemeler yaptı

- Oral Çalışlar: "Tarsus olaylarının esas sorumlusu hükümettir."

TARSUS (ÖZEL)

9 kişinin ölümü ve çok sayıda yurttaşın yaralanmasıyla sonuçlanan Girne Mahallesindeki olayları incelemek üzere TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Oral Çalışlar ve Merkez Komitesi üyesi Rıza Böke Tarsus'a geldiler.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Sayın Nih at Özer Korgeneral, Sıkıyö netim Kumandanı
Ankara

Sayın ge neralim,

Bu sütu nun adı, "İçten G eldiği Gibi". Şu a nda içimden hıçkı a hıçkıra ağlam ak geliyor. 25 y aşına varmış var namış, adı, kula ğımda acı bir şak a gibi çınlayan Yaşar Gündoğdu i çin ağlamak istiy orum. Ölümüne ne den olanlar için ağlamak istiyor um. İnsanların in sanlara yaptıkla ı zulüm için hı çkıra hıçkıra ağlan nak istiyorum.

Sayın ge neralim, ben size , bir sıkıyönetim kumandanına değil duygulu bi babaya seslenir gibi sesleniyorum ı. Çocuklarınıza karşı ne kadar sev ecen olduğunuzu rastlantısal olara k biliyorum.

Bir çocuk, ı e emellerle doğar , ne emeklerle bü yür! Bu acılı düny aya ayak bastığın da nice sevinir bir aile, sanki bir gün , ölümle karşı kar şıya kalmayacakm ış gibi! İnsan d erin düşünse, zate n yaşamanın anl amı kalmaz.

Yaşar Gün doğdu adın bana acı bir şaka gibi geliyor. Artık ya şamıyorsun. A tık, doğan gün de, senin için doğ muyor. Yeryüzünde y-ken yirmibeşi ne basmıştın. Yen al- tında daha bir kaç günlüksün. Dal a oranın karanlı ğına alışmamışsındır.

Bitlisliymiş in o, semtlerini tep e-lerin ayırdığı l Bitlis'te, Bitlisli bac a-ların çoğu gib i sen ölürken anac a-ğın dam mı si ipürürdü? Alaca ka r-gaları mı koval ardı? İnşallah haya t-ta değildir. Ya şar Gündoğdu Ka r-şıyaka Mezarlı ğında bahar çabu k yeşerir. Karıştır ı mı bahara?

Sayın gener alim, uzun ve dürü st üç uzman imz alı otopsi raporun u bir kez değil o n kez okudum. He r okuyuşumda öl en çocuk dirilece k geliyor gibiydi bana. Tıpsal aç ı-dan ne söylen ebilirse, açık açı k söylenmiş. Tıp ilminin dışında o-ları kapı, benin n için ahır kapı sı kadar açık.

Ama bilmem neden bazen ço k yüreklilik göster miş basın, tenhad a-ki tanrılara kaş çattırtmamak için ı, "Deniyor, söyl eniyor, düşünüli i-yor" diye eveliy or geveliyor. Yaşa r Gündoğdu rapo ra göre kafa trav -masından ölmüş . Vücutta da zede -lenmeler var, a na onlar öldürüc ü değilmiş.

Raporda, bey nini kendi mi çarp ı-mış, başkası mı çarpmış, cin m ı çarpmış, teknik açıdan söylene -miyor.

Nedense bu g ibi, kendi kendin e eziyetler sık sık B irinci Şubede olu t-yor, uzun zamand an beri.

Düşündürücü b ir nokta değil m i sayın kumandanım n?

Yaşar Gündoğ du Türk Elektri k Kurumunda çalış ıyor. Birinci Şu -beden koma halin de, Numune Ha s-tanesine getiriliyo r akşamleyin. Sa -bah saat 08.00'de ölüyor.

Acı bir şaka gibi çınlıyor bey-nimde, artık yaşa mayan, YAŞAR.

(Anacığın, se ntlerin tepeleri le ayrıldığı Bitlis'te öbür Bitlisli bac a-lar gibi öldüğün a nda dam mı süp ü-rüyordu? Yoksa senin çocukl u-ğunda, taş attığı n, alaca kargal a-rı mı kovalıyordu ? İnşallah haya t-ta değildir. Hayat taysa, oğlunun ö-lümüne neden ola nlar var diye dü-şünüyorsa ellerini açıp dua etsin, suçlu varsa sıhhat li sürünsün diye. Çocuklarını okşar ken, elleri birden-bire kıpkızıl ateşl ensin diye. Ana bedduası önemli!)

Sayın generalim , size niçin yazı-yorum biliyor mus unuz? Bütün kar-ğınlığıma karşın, ı nedenini de bili-yorsunuz, size güv eniyorum da on-dan.

Size güveniyorur n. 12 Mart'ta ol-saydık belki bütün isyanımı gene yazıda, kamu önü nde dökerdim ama kimseden ya rdım beklemez-dim. Sizden yardı m bekliyorum. Babaya sesleniyoru n, bir çocuk ne emellerle doğar, ne emeklerle bü-yür, biliyorsunuz si z.

8 numaralı hücr ede, yüzükoyun komada bulunmuşn muş Yaşar Gün-doğdu. Az zamanda bu ikinci ölüm olayı, garip bir ölü n olayı. Hacet-tepe memurlarından Karakaş'ın ölü-münün izi daha taz e belleklerimiz-de.

Eski Dekan Neşe t Beyin dileği üzerine bildiri dağıt ıyor diye (evet dağıtıyordu), görev liler tarafından alınmış önce Hacett epe Karakolu-na götürülmüş, son a Anafartalar Karakoluna aktarılm ış, sonra Em-niyet Sarayının merdivenlerine yığı-lıp kalmış Karakaş. Bu işte kanım odur ki, ne Anafartalar Karakolunun suçu var ne Emniyet Sarayının... Deşilince gerçek elbette meydana çıkar.

Oncağızı da önceden Numune-ye götürmüşler ama şükür o hiç kimsenin hesaplamadığı anda ko-madan çıkmış ve birkaç satır ko-nuşmuş. Dosyasında elbette var-dır.

Evet bildiri dağıtıyormuş. Bildiri dağıtmanın yasal cezası var ama ölüm değil.

Sayın generalim, Birinci Şube Müdürü İsmet Ayhan telefon etmiş-miş, gereken yerlere: "8 numaralı hücreden yüzükoyun bulundu diye."

Kendisinin bu işte dahli yok, elimi keserim. Kendisine sorulsun hiç çevresine "Yahu maalesef, çocuk öldü" demedi mi. Üzüntüsünü belirtmedi mi?

Hayır demesin evet demesin, "demedim" demesin.

Basın soruşturmadakilerin isimlerini bilmek istiyor. Resmen başvuruda bulunulacak.

Yineliyorum: 12 Mart'ta olsaydı kimseye başvurmaz sadece yazardım, Hatice Alankuş için, çok sonra Nuray Erenler için yazdığım gibi. 19 yaşındaydı Nuray Erenler. Anasının kucaklarda taşındığına tanık oldum. Onun ailesi de Doğunun uzak bir köşesindendi. Son kurşunu narin vücudundan çıkaramadılar operatörler. O kurşun, babasının kurtlar gibi kederden uluyarak, söylediği gibi, "Onunla yer altında arkadaş kaldı."

Güvenliyim. Siz gerçeğin kavurucu bir ışık gibi meydana çıkmasına yardımcı olacaksınız.

"Birinci Şubeye götürüldü" diye işitince, yıllar yılı içimizi emniyet saracağı yerde ürküntü sarıyor. Hep suçlunun suçsuzun, zanlının zansızın, savcının önüne çıkarılmalarını sağlamak için, basın yeri göğü oynatıyor öyle değil mi Suphi Karaman? Öyle değil mi Sami Kucak? Öyle değil mi Emanullah Çelebi? Öyle değil mi feshedilen Analar, Babalar Derneği üyeleri?

Neden bu kadar ürküyorduk ki? Niye hep Birinci Şubedekiler, ranzalara, öz özlerini çarparak karartıp morartırlar? Neden, gencecik Muzaffer Çevik'in altıncı katta bir konaklamasından sonra belkemiğinin eklemleri birbirlerine küstü? "Radyografide zamanında saptanmıştır."

Polisin itibarı bakımından, bu sayıların derinine inmelidir bence.

—Efendim komünistlerin iftirası.

—Aziz ve ucuz iftiralara sapan kardeşlerim. Ben komünist değilim. Olsam bangır bangır söylerdim. Bizdeki genel anlamda solcu bile sayılmam.

Kimseye de yaranmak istemediğime göre, ne ilerici görünmek derdindeyim ne de gerici.

Tek titrim yirmibeş yıllık donkişotluk basında.

Bir gün Yenimahalle Mahkemesinden, Muzaffer Çevik'in davasından çıkarken, Barış'ın fotoğrafçısı Recep bana, "Abla dava edilenler seni dışarıda bekliyorlar, bilmiyorum neden" demişti.

Toydu ben hemen şu ihtimali düşündüm. Bir provokasyon olacak, sonra, "Görev başındaki memura hakaret etti" diye başıma taş yağdırmayı ve böylece bana kolaylık yapmayı düşünenler olabilirdi.

Ben deli değilim. O gün mahkemeden büyük bir topluluk içinde çıkmıştım. Bugün de o cins taşlar yağdırmak niyetinde olanlar varsa o taşları bağırlarına bassınlar.

Sayın generalim, kimsenin doğruyu bulma yolunda sizi gölgeleyemeyeceğine inanıyorum. Karşıyaka'daki taze mezarı, güvenle, saygıyla, usulca size teslim ediyorum.

Not: Bakın sayın generalim, arkadaşlarının ricası üzerine geçen gün Doktor Bekir Kuru'nun izini arıyorduk. (Merkez Kumandanlığında) olduğu anlaşılınca hepimiz ferahladık. Kötü muamele görmeyeceğine emindik. Nitekim haklı çıktık. Birinci Şubede denseydi birhayli ürkerdik. Neden Birinci Şube bizde, bu duyguyu uyandırıyor ki?

düşünce dünyası

Özgürlük düşmanları ve anarşi, aynı karanlıktan medet umuyor

M. Halim Spatar

CUMHURİYET tarihinin en ağır ekonomik ve toplumsal bunalımı ortasında, halka yaşamı zehir eden terör ve anarşi kasırgasına, bu kez de halkın özgürlüklerine göz diken girişimler eklendi. Türkiye'yi bu duruma getirenler birden ortalığa döküldüler, halkın özgürlüklerine veryansın ediyorlar.

Oysa, yüzyıllardır halkı sömürenler, Türkiye'yi yabancı tekellerin pazarı haline getirenler onlardır. Halkı ezmek, düşünceyi bastırmak, her türlü özgürlükleri yok etmekten başka çare görmeyen gericilerdir onlar. Türkiye halkının ezeli düşmanı onlardı. İngiliz emperyalizminin, Çarlık Rusyasının, Alman emperyalizminin, Amerikan emperyalizminin gönüllü ve ücretli hizmetkarlığını onlar yaptılar. Halkın bugün içine düştüğü büyük bunalımın mimarları onlardır. Bunalımın yükünü halkın sırtına vurduktan başka, şimdi de sırtına binmeye çalışanlar bunlardır. Ülkemizin sınırlarının hemen ötesinde çarpışmalar olurken, ülkemiz azgın bir saldırganın istila tehdidi altındayken, halkımızın yaşama gücünü kırmaya, elini kolunu bağlamaya yeltenenler gene onlar oluyor.

Halkımız yüz elli yıldır demokrasi ve özgürlük savaşı veriyor. Özgürlükleri milim milim genişletmek, çağdaş uygarlık düzeyine çıkmak için nice acılar yaşadı, nice şehitler verdi, nice sıkıntılara katlandı Türkiye insanı. Onların düşman olduğu, işte bu demokratik mücadele geleneğidir.

Bu özgürlük düşmanlarının bugünkü en büyük müttefiki anarşidir. Anarşinin sağ kanadı zaten bunların kuramcıları arasında olsa gerektir. Sağ anarşinin de planlanan görevi, işte böyle bir ortamı sağlamaktı. "Düşünür"leri TV açık oturumlarında, gazete köşelerinde, boy gösterirken "eylemcileri" de ülkemizin ürün veren, düşünen insanlarını kurşunlayarak, canilerini hapisten kaçırarak bunu yapmaya çalışıyorlar.

Anarşinin sol maskeli odağı da aynı karanlıktan medet umuyor. Özlediği ortamı bu karanlıkla sağlayabileceğini düşünüyor. Bu sol maskenin ardındaki yüz, Türkiye emekçilerinin yüz yıllık kurtuluş mücadelesinin ürünlerini kendi efendileri hesabına sömürmek isteyen ülke ve sınıf hainlerinin yüzüdür. Günümüzün azgın emperyalisti Rusya'nın ancak böyle bir ortamdan yararlanarak ülkemizin başına çöreklendirmeyi umduğu uşaklardır bunlar.

İktidar partileri, halktan, halk desteğinden umudunu kesip, anarşi odaklarına yaslanmayı yeğ buluyorlar. Dün CHP böyle yaptı, bugün AP böyle yapıyor. Buna karşılık, işçinin, emekçinin özgürlükleri, boğazından geçen ekmek gibi çok görülüyor. Köşebaşında en modern silahla adam öldürmek serbesttir. Ama eli kalem tuttuğu için, halktan yana, halktan biri olduğu için ölüm tehdidi altında olan insana silah taşıma özgürlüğü yoktur. Her önüne gelenin, ben örgütüm diyenin bildiri basma, dağıtma, hele almayan olursa bir güzel dövme özgürlüğü vardır. Oysa yasal olan bir afişi asmak, üstelik bir emniyet amirinin kişisel "takdiri" ile yasak olabilmektedir. Gizli örgütlenmek fiilen serbesttir, kimse kolay kolay kılına dokunmaz. Hapse girsen bile, güpegündüz, yol ortasında hapishane arabası çevrilip, tüm devlet gücünün gözü önünde silah zoruyla "tahliye edilirsin." Oysa "Anayasa güvencesi altında olan" siyasi partiler çeşitli baskılara uğrar, yöneticileri yok yere olmadık işkencelere uğratılır, ahret soruları sorulur kendilerine. Adam öldürmek özgürlüğü "fiilen" vardır. Kitap ise, yirminci yüzyılın tükeniş yılları olan günümüzde bile hâlâ en büyük düşman. Anarşistleri, teröristleri yakalamak için düzenlenen görkemli operasyonlarda, en çok saldırılan yer kitaplıklar oluyor. Anarşist yakalamaya çıkıyor, kitap okuyanları toplayıp götürüyorlar. 141-142, daha bilmem kaç TCK maddesi ülkemizi egemen sınıfların dikensiz gül bahçesi kılmak için yürürlükteyken, halkımızın eli kolu, yaşama sevinci, dili, beyni bu ceza maddelerinin cenderesi içindeyken, yetmiyor. Tenkil heveslileri, Führer taslakları, halka kin ve nefretle dolu hasta beyinler, Türkiye halkının en büyük birlik ve dirence sahip olmaya gereksindiği, sınırlarımızdan ayı seslerinin geldiği bugünlerde de şu çözümü öneriyorlar: "Nasıl edelim de halkın gırtlağını daha fazla nasıl sıkalım, halkı daha da ezelim?"

Yüz yıl önce Türkiye demokratik devriminin büyük şairi şu dizeleri yazmıştı: "Millet yaşamaz hakka tahassürle solurken/Sussun diye vicdanına yumruklar inerse." Ama Türkiye, bugün o günlerden çok daha bağımsız, çok daha özgür. Yarın da öyle olacak. Kaldı ki, yirminci yüzyılın sonlarındayız. Bunca deneyden geçmiş, "Ne İskender'i, ne Sultan Murat'ı" ne Abdülhamit'i ne Damat Feritleri ve ne de Menderes-Bayar diktatörlüğünü takmamış olan halkımız, bunlara da papuç bırakmayacaktır. Yumruk, asıl halk ve demokrasi düşmanlarının, ülke ve sınıf hainlerinin, karanlık Türkiye özlemcilerinin vicdanına inecektir. Millet ise özgürlük özlemlerine mutlaka kavuşacak, sonsuzluğa kadar özgür yaşayacaktır.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Okulumuz MHP yuvası haline getirilmek isteniyor

Yurdumuzun çoğu okullarında sağlıklı bir eğitim ve öğretimin yapılamadığı son yıllarda, Isparta Gönen Öğretmen Lisesinde bu olanaklar vardı. Çünkü gerek idare gerekse öğretmenlerin büyük çoğunluğu her görüşten öğrencinin okumasından yanaydı

Ancak okullarda eğitim ve öğretimden çok siyasi kadrolaşmayı isteyen Isparta Valisi yarı yıl tatili içinde önce Okul Müdürünü görevden alıp Senirkent Lisesine öğretmen olarak verdi; daha sonra da Tokat iline sürdürttü. Bu yetmiyormuş gibi arkasından da diğer yöneticileri "sağlıklı bir eğitimin sürdürülebilmesi" gerekçesiyle görevden aldı.

Bu arada 35 öğretmen kontenjanı bulunan okula 30 kadar daha öğretmen vererek öğretmen sayısını iki misline çıkardılar. Amaçları kadro değişikliği yaparak iki yıl öncesinde olduğu gibi okulu ülkücü öğretmenlerin yuvası haline getirmekti.

Ne var ki iki yıldır öğretmenlik örneği veren diğer öğretmenleri alabilmek için hiç bir gerekçeleri yoktu. Bunun için okulun açılıp öğrencilerin gelmesini beklediler. Onlar gelsin de öğrencileri birbirine düşürelim ve olayların yaratıcısı eski öğretmenlerdir diyelim dediler. Böylece amaçlarına ulaşacaklardı.

Öğrenciler böyle bir değişikliği normal karşıladılar. Çünkü birçok okullarda yönetici değişiklikleri oluyordu. Yeni yöneticiler ise bunu normal görmediler. Onların amacı karışıklık çıkartıp eski öğretmenleri de olaylara bulaştırmak ve onları sürdürmekti. Çünkü iki yıl öncesinde olduğu gibi öğrencilere marşlar söyletip "Başbuğ Türkeş" diye slogan attıramıyorlardı.

Öğrencileri birbirine düşüremediler önceleri. Fakat kendileri bu sefer kendileri gibi düşünmeyen öğrencilere "Bir ay sonra gösteririz, biz buraya komünistlere ders vermeye gelmedik" diyerek bazı öğrencileri dersten atmaya kalkıştılar. Ayrıca küfür ederek öğrencileri karşılarına aldılar. Bir kısım öğrenciyi de sınav sorularını önceden kendilerine vererek yanlarına çektiler. Bunlar da olay çıkarmalarına yetmedi. Bu sefer bir önceki yılda okulumuzu basan kişileri okula sokarak öğrenci lokalinde ve öğrenciler arasında dolaştırıp gözdağı vermeye kalkıştılar.

Daha önceki yönetimce sık sık yoklamalar yapıp öğrencilerin yaralayıcı aletler getirmeleri önlenmişken yeni yöneticiler adeta öğrencilerin bıçak taşımalarına bile gözyumdular. Bir öğretmen okul müdürüne öğrencilerin elinde bıçak gördüğünü söyleyince kendisine bir müdür yardımcısı "Onlar hangi şartlar altında bıçak taşıyorlar, tabii taşırlar" dedi

İşte böyle dendiği 10.4.1980 günü bir öğrenci iki öğrenciyi başından ve karnından ağır şekilde yaraladı. Daha sonra da gidip bıçağı müdürün odasına sakladı. Aynı öğrenci karakola gönderileceği yerde derse gönderildi. Bunun üzerine can güvenliği kalmayan 500 kadar öğrenci "Valiyi istiyoruz" diyerek okul koridorunda toplanıp kapıyı kapattılar. Bu arada jandarmalar gelerek okula girmek istediler. Jandarma komutanı öğretmenlere rica ederek "Bir de siz konuşun zora başvurmayalım" dedi. Aslında bu istek daha önce öğretmenlerden geldiği halde Okul Müdürü "Siz karışmayın" diye karşı çıkmıştı.

Daha sonra öğretmenler, öğrencilerin isteklerini tespit edip jandarma komutanına verdi

Öğrencilerin bu haklı direnişi karşısında daha büyük olaylar çıkaramayan okul yöneticileri işi terbiyesizliğe döktüler. Müdür Yardımcısı, bayan öğretmenlere küfür etmeye başladı. Bu durumlar Valiye kadar bildirildiği halde Vali, olayların sorumlusu eski öğretmenlermiş gibi "İdare tasarrufta bulunabilir, bu tasarrufu sürgün olarak kabul etmeyin daha büyük sorumluluklar altına gireceğiniz bir iş yapmayın" diyerek öğretmenleri tehdit etti

İlgilileri uyarıyoruz. Isparta Gönen Öğretmen Lisesi MHP'li öğretmenlerin yuvası haline getirilmek isteniyor. AP eğilimli öğretmenler bile onlarca sevilmiyor. İki yıldır nasıl her görüşten öğrenci okutulabilmişse yine aynı durum yaratılsın istiyoruz.

Bir grup öğretmen

Mektuplar ve cevaplar

Değerli okurlar,
Bundan sonra HALKIN SESİ köşemizde sizlerin her alanda soracağınız sorulara cevap vermeye çalışacağız. Şimdiden mektuplarınızı bekliyoruz.

Demokratik devrime geçen ülke var mı?

Olumlu karşılayacağınızı umarak sizi eleştirmek istiyorum.

Tüm devrim ustalarına saygım vardır. Hepsinin eserlerini okurum. Kendime fikirlerini rehber edinirim. Revizyonist ve oportünistleri hiç affetmem ve sürekli eleştiririm. Yanlış gördüğüm yoldan dönerim. Doğruyu ararım. Kurtuluşumuz sosyalizmdir. Bunu yediğim ekmek gibi bilirim...

Demokratik devrime geçen bir ülke var mı? Marks yalnız İngiltere ve Amerika için demokratik yolu önermişti. Zamanla bu ülkeler için de demokratik yol geçersiz olmuştu. Bunları siz de biliyorsunuz?...

Faşistler her yerde saldırıyorlar. Fikir tartışmasının, demokratik olması zamanı geçti. Siz bu koşullarda ne yaparsınız. Silaha karşı gülle mi gidersiniz? Yanıtlarınızı en kısa zamanda bekliyorum.

İ.Ş.

Değerli İ.Ş.

Mektubuna cevap vermekte geciktiğimiz için özür dileriz. Ancak sorularına vereceğim cevapların herkes için yararlı olacağını düşünürek cevabımızı gazete sütunlarından vermeyi düşündük.

Demokratik devrime geçen bir ülke var mı diye soruyorsunuz. Sanırız demokratik devrim yapmakla, devrimin barışçı yoldan gerçekleşmesini birbirine karıştırıyorsunuz. Bugünkü kapitalist ülkelerin hepsi demokratik devrimlerini gerçekleştirmişlerdir. Zaten demokratik devrimlerini gerçekleştirmemiş olsalardı kapitalist ülkeler haline gelmeleri mümkün değildi. Yine sosyalist ülkeler de demokratik devrimlerini gerçekleştirmişlerdir. Yoksa sosyalizme geçemezlerdi.

Demokratik devrim, "Seçimle gerçekleştirilen bir devrim" anlamına gelmez. Demokratik devrimin esas anlamı, kapitalizm öncesi toplumsal ilişkilerin, toprakağalığının tasfiye edilmesi, köylünün özgürleşmesidir. Marks'ın İngiltere'den söz etmesinin sebebi, bu ülkede sosyalist devrimin "barışçı yoldan" gerçekleşmesi ihtimalidir. Yoksa demokratik devrimin gerçekleşip gerçekleşmemesi değil. Zaten Marks bu sorundan söz ettiği dönemde, İngiltere'de demokratik devrim gerçekleşmiş bulunuyordu.

Faşistlerin saldırısına gülle mi karşı koyarsınız diye soruyorsunuz. Dünyada hiç kimse saldırıya karşı kendini gülle savunamaz ve bunu da kimse iddia edemez. Ancak şu kadarını belirtelim ki, devrimcilerin halktan koparak faşist saldırganlarla bir düelloya girmelerinin doğru olmadığı kanısındayız. Çünkü bu bizzat faşistlerin istediği şeydir. Faşistler yıllardır devrimcileri, azınlık grupların düello alanına çağırdılar ve birçok genç arkadaş ne yazık ki, bu yola saptılar.

Yapılması gereken, faşist saldırılara karşı meşru savunma çizgisini sürdürmek, faşistlerin zorbalığına karşı halk kitlelerini uyarmak, kitleler içinde siyasi çalışma yaparak fikir tartışması ortamını koruyarak halkı faşizme karşı seferber etmek ve örgütlemektir. Bugün demokratik tutumu yok etmek isteyen, fikir tartışması ortamını sabote eden faşistlerden başkası değildir. Bu durumda devrimciler fikir tartışması ortamını korumak için çalışmalıdırlar.

Halktan koptuğunuz ve aynı faşistler gibi bir çete haline dönüştüğünüz an davayı kaybettiniz demektir. İstediğiniz kadar iyi dövüşün, istediğiniz kadar faşistleri "yenilgiye" uğratın, sonuç değişmeyecektir. Halktan kopan ve kitle çizgisi izlemeyerek küçük grupların macera yoluna sapan devrimcinin, toprağından kopan bir çiçekten farkı olamaz.

Saygılarımızla.

Tam Gün Yasasının getirdikleri

CHP ağırlıklı hükümeti döneminde Sağlık Bakanı Mete Tan'ın gayretleri ile çıkartılan Tam Gün Yasası ne yazıkki sağlık hizmetleri açısından bir yarar sağlamamıştır.

öncelikle Tam Gün Yasası ile sağlık personeli ikiye bölünmüştür. Yasadan yararlanan ile yararlanamayanlar diye kamplaşmalar olmuştur.

Ayrıca yasada belirtilen çalışmalar hiçbir zaman uygulanmamaktadır. Belirli saatler arasında zorunlu olarak yapılacak mesailer yapılmamaktadır.

Mesai saatleri içinde gelen bir hasta sağlık personelini evinden alarak sağlık ocağına getirip tedavi görmektedir. Bu yasanın adı da Tam Gün'dür.

Ebe ve hemşirelerin yapmaları gereken eğitim çalışmaları, ev ziyaretleri köy gezileri, kontroller yok denecek kadar az yapılmaktadır.

Tam Gün Yasası ile devlet memurları arasında ücret farklılıklarının olması, çalışanlar arasında huzursuzluk yaratmaktadır.

Yasanın bütçeye getirdiği yük ile kazançları son derece zıttır. Milyarlar tutan bu yasaya daha işlerlik kazandırmak amacıyla gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Demokratik kitle örgütlerinin ve memur derneklerinin görüşleri alınmalıdır.

Sağlık hizmetlerinin bir bütün olduğu düşünülerek tüm sağlık emekçileri Tam Gün Yasasından yararlanmalıdır.

Ayrıca sağlık alanında çalışanların elden geldiğince istedikleri bölgede çalışmaları sağlanmalıdır.

Değişikliklerin yapılacağı şu günlerde tüm görüşlerin dikkate alınması dileğiyle saygılar sunarım

Tamer Kostik

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Sermayenin rüyası!

Ah şu Anayasa! Başımıza bugüne kadar ne geldiyse hep onun yüzünden geliyormuş da, haberimiz yokmuş...

Fiyatlar onun yüzünden artıyormuş...

Anarşi onun yüzünden tırmanıyormuş...

Yatırımlar onun yüzünden aksıyormuş...

İşsizlik onun yüzünden çoğalıyormuş...

Ülkemiz dışarıya onun yüzünden avuç açıyormuş...

Meclis onun yüzünden çalışamıyormuş...

Cumhurbaşkanı onun yüzünden seçilemiyormuş...

Kısacası, ülkemizin problemleri onun yüzünden çözülemiyormuş...

Sermaye sınıfımız aramış, taramış ve sonunda ülkemizin içine düştüğü bu durumun baş sorumlusunu bulmuş: Anayasa!

O halde ne yapalım?

En kısa zamanda bu Anayasayı ortadan kaldıralım!

Eh elimizde sermayeye tercüman bir gazete de var... Ona "Anayasa değişikliği" konusunda bir de seminer yaptıralım...

Ayrıca elimizde birde SRT (Sermaye-Radyo-Televizyonu) var... Ona da bu semineri uzun uzadıya yayınlattıralım...

Böylelikle de bir kamuoyu oluşturalım.

Ondan sonra da mevcut Anayasayı darağacına yollayıp, asalım!

Sonra? Efendim sonra öyle bir Anayasa hazırlayalım ki, demokratik hak ve özgürlükleri tamamen ortadan kaldıralım...

Konuşmak isteyenin ağzına kilit vuralım...

Yazmak isteyenin eline kelepçe takalım...

Hakkını aramak, grev yapmak isteyenleri zindanlara atalım...

Gerçi şimdi durum bundan pek farklı mıdır?

Değildir ama, anlaşılan sermaye sınıfı bunu bile az bulmaktadır.

Hatta sermayeye tercüman gazetesinin Anayasa değişikliği" seminerinde "İstiklal Mahkemeleri"nin kurulması hararetle savunulmaktadır.

Hay, hay efendim, İstiklal Mahkemelerini kuralım ve 5 dakikada 500 kişiyi sallandıralım!

Konuşanın, yazanın, hakkını arayanın, grev yapanın boynuna yağlı ilmiği takalım...

Böylelikle de konuşmayan, yazmayan, dilsiz ve sessiz bir Türkiye yaratalım...

İşte böyle bir Türkiye'nin rüyasını görüyor bizim sermaye sınıfı...

Sen böyle bir Türkiye'ye katlanabilir misin ey Türkiye halkı?

BULMACA

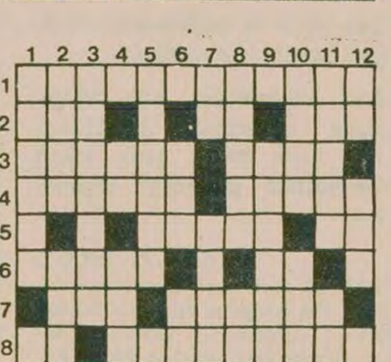

SOLDAN SAĞA: 1) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız 2) Zaviye-Bir ajansımızın simgesi- TERSİ Devlet Malzeme Ofisinin simgesi 3) Maliye Bakanımızın soyadı- TERSİ oyun, dans 4) Kuzey Amerika'da bir bölge-TERSİ Müslümanlıkta din ve dünya işleri ile ilgili kaynaklardan yararlanarak konulmuş olan kuralların topu. 5) Yugoslavya'da bir kent- TERSİ müzikte dur işareti 6) Bir çeşit şeker- Bir nota 7) Ced, büyük- Marmara Denizinde ilk yarıaçık cezaevinin kurulduğu ada. 8) Bir şeyi bilen- Uzayda güneş ve milyonlarca yıldızdan meydana gelen büyük bir kütle.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Kanun koyma 2) Güneyde bir ilimiz- Adale 3) Bir Türk Sanat Müziği sanatçısı 4) Bir spor takımımızın simgesi- Faşist ideolojinin propagandasını yapan Dinamik Ana Stratejiler adlı kitabın kısaltılmış adı. 5) TERSİ eski eşyalar toplayan ve satan kimse 6) Bir meyva- TERSİ bir soru eki 7) TERSİ tok olmayan- Budist Rahibi 8) TERSİ lütuf, inayet- Radon'un simgesi 9) TERSİ yatarken başın altına konan küçük yumuşak şilte 10) TERSİ büyük kargaşalık- Uluslararası Çalışma Örgütünün simgesi. 11) TERSİ altın yaldızlı ya da yaldızsız ince gümüş tel- TERSİ isimden sıfat yapmaya yarayan bir ek 12) Neodyum'un simgesi- TERSİ bir çalgı aleti.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

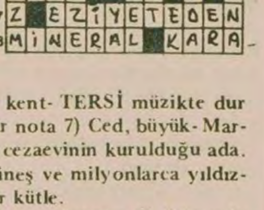

TAHRAN - WASHİNGTON.. MÜDAHALEYE KARŞI MUHALEFET.. İRAN-SOVYET YAKINLAŞMASI..

İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade

"ABD ambargosuna karşı Hürmüz Boğazını kapatırız" diyen İran Dışişleri Bakanı

Kutbzade, Rusya'yı yardıma çağırabileceklerini söyledi

■ *Kutbzade, Suriye ve Lübnan'a gidecek*

TAHRAN (AJANSLAR)

İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, ABD'nin İran limanlarını mayınlaması ve İran'ın petrol ihracını durdurmaya kalkışması halinde, ülkesinin Basra Körfezinin tümünü kapatabileceğini ve buradan yapılacak bütün petrol sevkiyatını durduracağını söyledi. Kutbzade, bu iş için İran Deniz Kuvvetlerinin kullanılıp kullanılmayacağı şeklindeki bir soru üzerine daha etkin yollar kullanabileceklerini sözlerine ekledi.

Öte yandan Kutbzade, İran limanları mayınlanırsa bunların temizlenmesi için Sovyetler Birliği'nden yardım isteyebileceklerini belirtti. Bu arada, İran'ın Moskova'yla yeni ticari antlaşmalar yapması bekleniyor.

SURIYE VE LÜBNAN GEZİSİ

Bu arada, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin Suriye ve Lübnan'a gideceği açıklandı.

Kutbzade, Beyrut'ta FKÖ lideri Yaser Arafat'la da görüşecek. Amerikan müdahalesinden sonra Kutbzade'nin bu geziyi erteleyeceği sanılıyor.

Amerikan Senotosunun Demokrat Partili üyelerinden Henry Jackson, Sovyet yayılmacılığına karşı çıktığı için, Kremlin'in şimşeklerini üzerine çekiyor.

"Carter, Senatova danışmadan karar almasın"!

Senatör Jackson: "ABD'nin baş düşmanı Tahran değil, Rusya'dır"

■ Önde gelen senatörlerden Churc ve Javits de Carter'in tek başına hareket etmemesi gerektiğini belirtti

■ Amerikan savaş gemileri Hint Okyanusunda

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan yönetiminin emri ile İran'a karşı yapılan başarısız askeri harekattan önce, Senatör Henry Jackson, Carter'a bir mektup göndererek, "Esas tehlike Tahran'dan değil, Rusya'dan gelmektedir" dedi.

Sovyetler Birliği'ne karşı tutumu ile tanınan ABD Senatosu üyelerinden Henry Jackson, harekattan önce Carter'a gönderdiği mektupta şunları belirtti:

"ABD yönetiminin Ortadoğu gibi hassas bir bölgede iyice hesaplanmamış bir harekata girişmesi, gerek kamuoyunda, gerekse ABD'nin müttefikleri ile ilişkilerinde tamiri güç zararlar doğurur. ABD'ye karşı esas tehlike Tahran yönetiminden gelmemektedir. ABD'nin Ortadoğu'daki hayati çıkarlarını tehdit eden esas tehlike Sovyetler Birliği'nden gelmektedir. Tahran bizim başdüşmanımız değildir. Kötü bir durumu daha da kötü hale getirmemek gerekir."

Senatör Jakcson'un bu mektubu Carter'a ulaştırdığı sırada belki de askeri harekat gerçekleşiyordu.

Öte yandan ABD Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Frank Church, yaptığı bir açıklamada, Washington yönetiminin, önemli kararlar almadan önce Senatoya danışmamasını eleştirdi. Aynı şekilde Cumhuriyetçi Partinin Dış İlişkiler Sorumlusu Jacop Javits de Başkan Carter'ın kendi başına hareket etmemesi gerektiğini açıkladı.

CARTER'IN DANIŞMANLARI ARASINDA GÖRÜŞ AYRILIĞI

Öte yandan "Los Angeles Times" gazetesinin yazdığına göre Carter'ın danışmanları arasında çıkan görüş ayrılığı askeri harekat konusu gündeme gelince daha da yoğunlaştı.. İran ABD gerginliğinin başlamasından bu yana müdahale yapılmasını savunan Brzezinski kanadı ile barışçı çözüme ağırlık yeren Vance kanadı arasında anlaşmazlık çıktığı belirtiliyor.

HİNT OKYANUSUNDA AMERİKAN SAVAŞ GEMİLERİ

Ajanslar Amerika'nın Iran'a karşı girişmeye kalkıştığı müdahaleden önce, "Constellation" adlı uçak gemisinin de bulunduğu bir filonun Singapur'dan Hint Okyanusuna açıldığını bildirdi. İki füze krovazörü, üç firkateyn ile bir destroyerden oluşan filonun kesin olarak hangi yöne doğru seyrettiği açıklanmadı. Öte yandan "Okinawa" ve "Coral Sea" adlı uçak gemilerinin de bulunduğu iki ayrı Amerikan savaş filosunun Hint Okyanusunda seyrettiği belirtildi.

Mısır basını: "Sovyetler Ortadoğu'da darbe hazırlığı içinde"

KAHİRE (AA/ANSA)

Mısır gazeteleri Sovyetler Birliği'nin Basra Körfezi bölgesinde bir darbe hazırlığı içinde olduğunu yazdılar.

Mısır basınının Arap ve Batılı diplomatik kaynaklara dayanarak verdiği haberlerde, en büyük tehlikenin Suudi Arabistan'a yönelik olduğu, Riyad'ın düşmesi halinde, bunu diğerlerinin de izleyeceği öne sürüldü. Darbenin bir askeri işgal şeklinde olabileceğini, ya da rejimi devirmeye yol açacak sabotajlar yoluyla gerçekleşeceğini belirten Mısır gazeteleri, bu darbenin ardındaki beyinlerin, Basra Körfezi ülkelerindeki hücreleri ve özellikle petrol işçilerini örgütleyen Beyrut'taki Sovyet Büyükelçiliği ile Irak ve Güney Yemen'deki Sovyet askeri danışmanlarının olduğunu yazdılar.

Üst düzeyde bir Sovyet heyeti Afganistan'a gitti

MOSKOVA

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Sekreteri Mikhail V. Zimyan'ın Başkanlığında üst düzeydeki bir Sovyet heyetinin Afganistan'a gittiği bildirildi.

Haberi veren Sovyet resmi TASS ajansı, aralarında parti ve hükümet yetkililerinin bulunduğu Sovyet heyetinin, Afganistan'daki Taraki darbesinin ikinci yıldönümü törenlerine katılmak üzere Kabil'e gittiklerini haber verdi.

Bulgaristan ve Suriye dünya barışı için çalışacaklarını ileri sürdü

ŞAM (AA)

Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov'un Suriye'ye yaptığı 4 günlük resmi ziyaret sonunda yayınlanan ortak bildiride, ABD'nin Ortadoğu'daki siyaseti kınandı ve taraflar dünya barışı ve güvenliği için çalışacaklarını ileri sürdüler.

Bulgaristan-Suriye ortak bildirisinde ayrıca günümüzdeki karışık uluslararası durumda, iki ülkenin çeşitli alanlarda ilişkilerini geliştirecekleri kaydedildi.

Sözler ve Olgular

Ragıp Duran

PENTAGON'DA BİLE MÜDAHALEYE KARŞI ÇIKANLAR VARDI

Günlük yaşantıda olduğu gibi siyasette de gelişmelere esas damgasını vuran, basına yapılan açıklamalar veya sloganlar değil, somut olgular değil midir?

Ne kadar iyiniyetle olursa olsun, ne kadar çekici gelirse gelsin, sözlü veya yazılı açıklamalara bakarak siyasi tahlil yapmak insanı yanıltıyor.

Güç dengelerini doğru değerlendirmeden, gelişmeleri hesaba katmadan izlenecek bir tutum eninde sonunda hayatın katı gerçeği karşısında iflasa mahkum oluyor.

Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz.

Son zamanlarda komşumuz İran'da olup bitenler bu konuda herhalde oldukça öğretici bir örnektir.

Devrimin ilk gününden beri İranlı yöneticiler "İki süper devlete karşı bağımsızlık siyasetini izlediklerini" söylediler. Ancak Tahran, komşusu Afganistan'ın işgalinin ve Ortadoğu'daki hassas durumun nedenlerini doğru bir şekilde değerlendiremedi. Ve giderek sadece ABD'ye karşı mücadeleyi esas aldı.

Rehineler sorunu ile başlayan İran-ABD gerginliği bugün, Tahran'daki egemen yönetime yeni bir kapıyı araladı: Sovyetler Birliği.

ABD'nin İran ile diplomatik ilişkilerini kesmesini sevinçle karşılayan Tahran yönetimi, acaba son zamanlarda yapılan anlaşmaları aynı sevinçle mi imzaladı?

İran, son 15 gün içinde Çekoslovakya ve Bulgaristan ile petrol satışı konusunda anlaşmalar yaptı. Sovyetler Birliği ile de geniş kapsamlı bir ticari anlaşma imzaladı. Tahran yönetimi Güney Yemen hükümetini diplomatik olarak tanıdığını açıklarken, Irak'a karşı Suriye ile de işbirliğini geliştirmeye önem verdi.

Somut gelişmeler, tecrite giren İran'ın Sovyet tarafına doğru açık bir yakınlaşma içinde olduğunu gösteriyor. Beni Sadr gibi bağımsızlıktan yana olan bazı yöneticilerin Kremlin'e karşı olan demeç ve sözleri ise pratikte hiç bir uygulamaya hizmet etmediği için Moskova-Tahran yakınlaşmasını engelleyemiyor.

İran yönetiminin, ABD ve Batı Avrupa'ya karşı bağımsızlığını koruma isteği karşı çıkılacak bir nokta değildir elbette. Ancak İran gibi bir ülkenin Batıya düşmanlık gütmesi bugün Sovyetlerden başka kimi güçlendiriyor?

ABD'nin tehdit siyaseti, Tahran'ın inatçı tutumunu daha da hırçınlaştırıyor. Batı Avrupa'nın uzlaşma arayan olumlu girişimleri ise etkili olamıyor.

İran'daki Sovyet yanlısı Tudeh Partisinin siyasetini, şimdi Tahran'daki yöneticiler uygulıyor: "İran'ı tecrit, Batı Avrupa ve ABD'ye karşı keskin tutum ve tabii bunun ardında da Sovyetlere yaklaşma. Tudeh Genel Sekreteri boşuna "ABD ile ilişkilerin normalleştirilmesini rüya eden yöneticilere" çatmıyor.

Kremlin'in bölgesel ve uluslararası stratejisine hizmet eden önemli bir gelişme daha var: İran'ın ABD'den sonra Batı Avrupa'ya da petrol ambargosu uygulaması Brejnev'in yıllardır arayıp da bulamadığı bir tutum değil mi? Sonra Sovyetler İran'ın ihraç edemediği petrolü satın alarak, bir taşla iki kuş vurmayı hesaplıyor. Hem Batı boğulacak, hem de Moskova'nın tanklarına, uçaklarına, petrol bulunacak.

Şah diktatörlüğünü yıkarak bütün dünyanın saygı ve desteğini kazanmış olan bir yönetim, bugün çıkmaza girdi. Bütün Ortadoğu ve herhalde en çok Türkiye, İran'ın bu çıkmazdan bir an önce kurtulmasını istiyor.

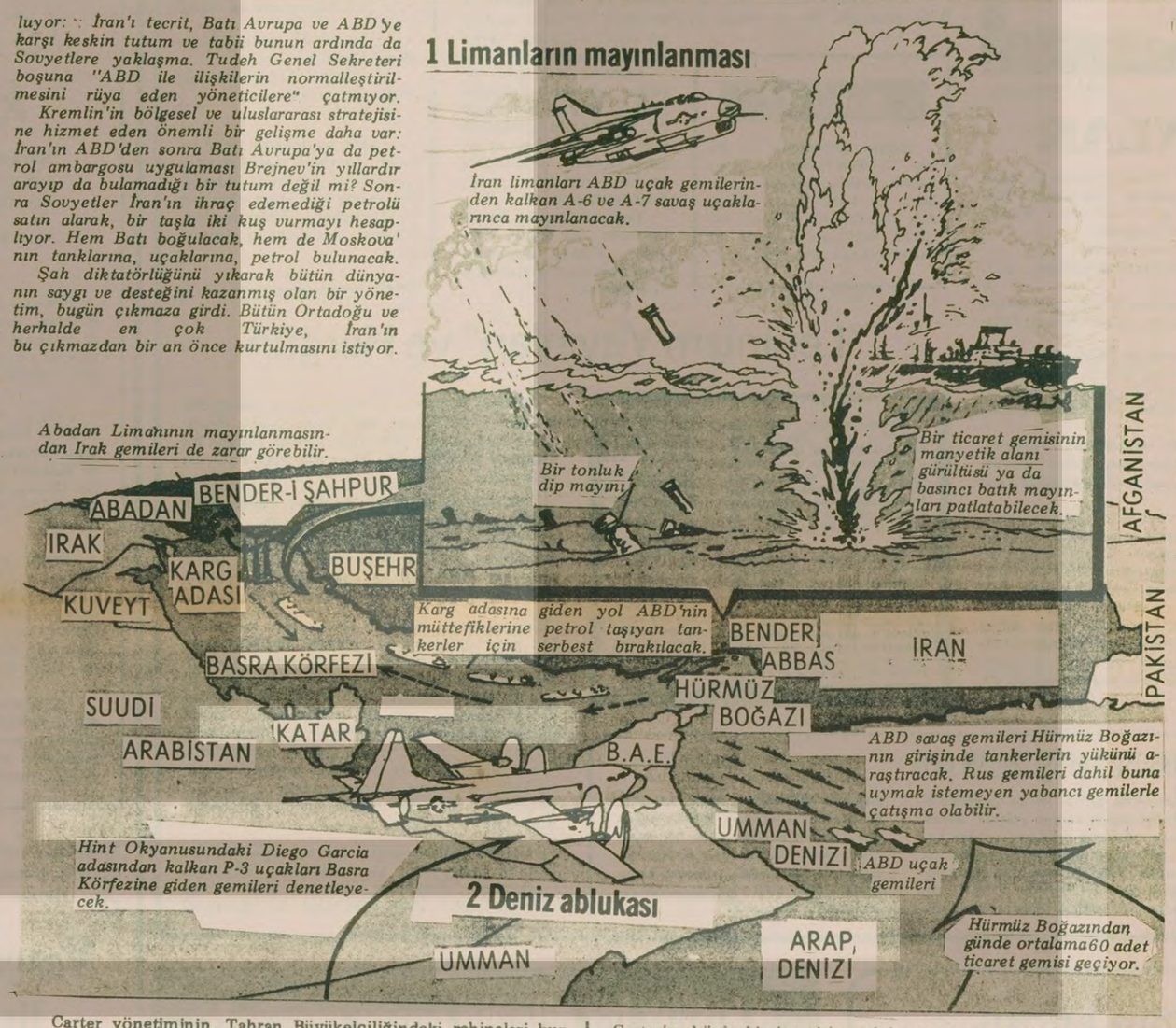

Carter yönetiminin, Tahran Büyükelçiliğindeki rehineleri kurtarmak amacıyla 2 plan yaptığı söyleniyordu. Bunlardan bir tanesi İran limanlarının havadan mayınlanması diğeri ise Körfez girişinin ablukaya alınmasıydı. Bazı askeri uzmanlar dahil birçok kişi Carter'ın böyle bir işe girişmesini macera olarak niteliyor, bunun başarı şansının bulunmadığını ifade ediyordu. Carter rehineleri havadan kurtarmaya girişerek basına sızanlardan daha değişik bir macera planı uyguladı.

Carter'ın, İran'a müdahale görüşü eleştiriliyor

■ AET, aldığı son kararlarla ABD'nin İran'a girişmeyi düşündüğü askeri müdahaleyi engellemeyi amaçlıyordu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD yönetimindeki bazı çevreler, İran'a karşı askeri müdahale ve tehdit siyasetini sürdürürken, gerek Amerika'da gerekse Batılı ülkelerde müdahale siyasetine karşı geniş bir muhalefet var.

İÇ MUHALEFET

Amerikan yönetiminde özellikle Dışişleri ve Savunma Bakanlığı (Pentagon) askeri müdahale söylentilerinden oldukça rahatsız.

Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın başından beri müdahaleye karşı çıktığını yazan Amerikan basını, İran'a karşı girişilecek bir askeri harekatın tehlikelerini şöyle sıralıyor:

ABD Ordadoğu'daki Arap ve Müslüman dostlarını yitirir. (Pakistan hükümeti saldırı halinde İran'ı savunacağını açıkladı. Körfez ülkeleri de ABD'nin müdahale etmesine karşı olduklarını duyurdular)

ABD, İran'a ekonomik ve diplomatik ambargo uygulanmasını bile zorkabul eden Batılı müttefiklerini karşısına alır.

Rehineleri kurtarmak amacıyla yapılacak olan bir askeri harekat, bazı rehinelerin öldürülmesine yol açabilir. (Tahran Elçiliğini işgal altında tutan öğrenciler ABD'nin İran'a saldırması halinde rehineleri öldüreceklerini açıkladılar.)

Bu siyasi rıskleri anlatan ABD'li bir yetkili, müdahale konusundaki görüşlerini şöyle ifade ediyor: "İyi niyetle de olsa felakete gidiyoruz!"

Amerikan Savunma Bakanlığına yakın çevreler ise müdahale konusundaki kuşkularını şu nedenlere dayanarak belirtiyorlar:

Basra Körfezi gibi nazik bir bölgede İran'a karşı harekat düzenlemek, askeri bakından oldukça güçtür.

Rehineleri kurtarmak amacıyla yapılacak bir harekatın boyutları önceden kestirilemez. Ve harekat İran'ı bombalamaya kadar gelişebilir.

İran yönetiminin, Sovyetlerden yardım istemesi durumunda, iki süper devletin askeri güçleri karşı karşıya gelir.

Pentagon yetkilileri, Amerikan halkının Vietnam savaşından beri askeri müdahaleler konusundaki muhalefetini de gözönünde bulundurmanın gerekliliğine değiniyorlar.

KAMUOYUNDA MUHALEFET

"New York Times" gazetesi ile "CBS" televizyonunun yaptığı bir kamuoyu soruşturmasının sonuçlarına göre, Amerikan halkı Washington yönetiminin müdahale siyasetini esas olarak benimsemiyor. Anket sonuçlarına göre, soruşturmaya katılan Amerikalıların sadece yüzde 22'si İran'a karşı askeri bir müdahalenin yapılmasını benimsiyor.

Anketlerin yanı sıra, Amerikan basınının etkili kalemlerinin büyük bir çoğunluğu da müdahaleye karşı çıkıyor. Özellikle Sovyet faktörünü hatırlatan gazeteciler, Carter yönetiminin seçmenlerin etkisi ile siyaset saptamasını da eleştiriyorlar. Bu arada, Carter'ın tutum tesbit ederken sadece üç dört uzmanına danışması da tepkilere yol açıyor. Johnson'un da Vietnam savaşı sırasında danışmanlarının odasına kapanarak keyfi tutumlar aldığını hatırlatan "Herald Tribune" gazetesi, Washington'un Amerika'daki diğer görüşlere de itibar etmesi gerektiğini yazıyor

MÜTTEFİKLERİN TUTUMU

Geçenlerde Lüksemburg'ta yapılan AET Dışişleri Bakanları toplantısında alınan kararın da gösterdiği gibi, ABD'nin Batılı müttefikleri, Washington'u askeri müdahale konusunda engellemeye çalışıyorlar. AET ülkeleri rehineler sorununun çözümü için, Tahran yönetimi nezdindeki çabalarını sürdürürken, ABD'nin muhtemel bir müdahalesinin yeni bir savaşa yol açabileceğini belirtiyor.

Özellikle Fransız basını Carter yönetiminin "Tutarsızlıklarını" sergilerken, bir İngiliz yetkilisi de şunları söylüyor: "Bütün Batı dünyasının Ortadoğu'daki durumunu sarsacak aptalca bir iş yapma tehlikesinin var olması insanı rahatsız ediyor"

Amerikan gazeteleri de, Batı Avrupa'nın müdahale siyasetine aslında açıkça karşı olduğunu, ancak Batı ittifakı içindeki ilişkiler nedeniyle muhalefetini kesin bir şekilde açıklayamadığını yazıyor. Batı Avrupa da şimdilik İran'a karşı bazı sembolik önlemler alarak, ABD'nin maceraya kapılarak yapabileceği bir askeri müdahaleyi önlemeye çalışıyor.

PETROL SORUNU

Ortadoğu'nun esas öneminin petrolden gelmesine rağmen, İran'ın günlük petrol üretimi devrim öncesinde 6 milyon varil iken, şimdi 2 milyon varile düştü. Üstelik İran bu petrolün varilini de 35 dolardan satmaya çalışıyor. (Aynı petrolün varilini Suudi Arabistan 26 dolardan satıyor.) Öte yandan İran'ın ABD'ye yaptığı petrol satışını durdurması ve aynı şekilde Batı Avrupa ülkelerine de petrol satmama ihtimali karşısında, Körfez ülkeleri, ABD ve Batı Avrupa'ya petrol satabileceğini açıkladı. Bu durumda Batı Avrupa'nın İran'da büyük petrol çıkarları bulunmuyor. Ancak AET, Ortadoğu'da bir gerginliğin ortaya çıkmamasını sağlamak amacıyla ABD'yi müdahale siyasetinden vazgeçirmeye çalışıyor.

Amerikan çöl komandoları, eğitim sırasında.

"El Mücahid" gazetesinin iddiası

Cezayir'de Berberi ayaklanmasının ardında ABD ve Fransa varmış

CEZAYİR

Cezayir'de Berberi azınlığın yaşadığı Kabili bölgesinin başkenti Tizi Uzu'daki çatışmaların sürdüğü bildirilirken, Cezayir hükümeti öğrencilerin kültürel özerklik isteğinin ardında yabancı güçlerin bulunduğunu ileri sürdü.

Öte yandan Berberi öğrenciler, polisin saldırıları sırasında 32 kişinin öldürüldüğünü öne sürerken, polis yetkilileri ise hiç kimsenin ölmediğini söylediler.

Bu arada Cezayir hükümetinin resmi görüşlerini yansıtan "El Mücahid" gazetesi, Tizi Uzu'daki "öğrenci ayaklanmasının" ardında yabancı kuvvetlerin olduğunu yazdı. Gazetenin iddiasına göre, halen Cezayir'in ABD ve Fransa ile petrol satışı konusunda görüşmeler yapması ile Tizi Uzu olayları arasında bir ilinti bulunuyor. "El Mücahid", Fransız sömürgeciliğine karşı savaş sırasında da yabancı güçlerin ülke içinde bazı karışıklıklar çıkartmaya çalışmış olduğunu hatırlattı.

GÜNDEM dışı

Geçmişten bugüne...

(Akbaba'dan)

YENİ OYUNLAR

Allah razı olsun, Cumhurbaşkanlığı seçimi başladı da, bazılarınca renksiz geçen Parlamento hayatımız renklendi. Parlamenterlerimiz her gün yeni yeni oyunlar icat ediyorlar. Bunların içinde en sevdiklerinden biri "düğme" oyunu.

Başkan kürsüye çıkıyor ve başlıyor konuşmaya:

—TBMM'nin bilmem kaçıncı birleşimini açıyorum. Otomatik cihazla yoklama yapılacaktır.

O ana kadar salonda sakin sakin oturmakta olan parlamenterlerde bir hareket. İkişer ikiser oturmuş olanlar hemen dağılıyorlar.

Herkes boş sıraları dolduruyor, masaların üzerindeki anahtarı çevirip düğmelere basmaya başlıyorlar. İşlemi tamamlayan yandaki sıraya geçiyor. Başkanın önündeki yoklama tablosunun ışıkları birbiri ardına yanıyor. Böylece 200'den az parlamenterle çoğunluk sağlanmış oluyor.

Bundan sonra ikinci bir sevilen oyun, "saklambaç" başlıyor. Başkan, "sayım ve tasnif kurulu üyelerini seçiyorum" deyince "Ya Allah" deyip, birbirini çiğnercesine parlamenterler kendilerini salondan atıyor.

Başkan yandan kendisine uzatılan ve içinde parlamenterlerin adları bulunan torbaya elini daldırıp isimleri çekmeye başlıyor. Adı okunan herhalde "cezalı" sayılıyor ki, kimse sayımın sonuna kadar beklemeye yüreği olmadığından fırlayıp, dışarı gidiyor. Ama Başkan da karşı önlem geliştirmiş durumda. Elini atıyor torbaya, o sırada göz ucuyla da salonu süzüp, kapağı dışarıya atmaya çalışan parlamenterleri saptayıp, onun adını bir solukta okuyor. Böylece yakayı ele veren parlamenter oylama sonuçlanana kadar salonda kalmak zorunda kalıyor.

Anlaşılan bu seçimler uzadıkça yeni yeni başka oyunlar da görüp öğreneceğiz.

Eurovision ve Ajda'nın başına gelenler

Eurovision yarışması bitti ama gürültüsü hâlâ sürüyor. Aslında bizden başka da bu meseleyi bu kadar büyüten ülke yok galiba. Esasında "Eurovision Şarkı Yarışması". Avrupa Yayın Birliğine (EBU) üye ülkeler arasındaki bağlantıları yılda bir kez sınamak için düşünülmüş bir olay. Bunun yanısıra, bir takım plak şirketleri ve şarkıcılar da bu işten yüklerini vuruyorlar. Öyle ki, geçen yılların birincilerinden "ABBA" grubunun, Eurovision'dan sonra kazandıkları paralarla uluslararası para borsalarında spekülasyon yapacak katar zenginleştiği biliniyor. Bütün bunlardan sonra Ajda Pekkan'ın Avrupa'da milyonlarca liralık bir "tanıtma" turuna çıkması yadırgatıcı olmuyor.

Ne var ki Ajda'nın daha başından "Petr'oil" şarkısının seçilmesinden hiç hoşlanmadığı söyleniyor. Başlangıçta Ajda'ya destekleyeceğini açıklayan ünlü caz bestecisi Arif Mardin de şarkıdan hoşlanmadığını ve kendi tercihinin "Bir Dünya Ver Bana" olduğunu bildirmesi üzerine yarışmaya iyice isteksiz hazırlanmış Ajda. Oysa, ABD'de yaşayan Mardin'in Eurovision'da orkestrayı yönetmesi ve seçilecek şarkının aranjmanını yapması bile söz konusu olmuş. Hoş, Mardin'in istediği olsa ve şarkının reklamı daha fazla yapılsa, ne değişirdi, orası bilinmez.

TÜSİAD taşeron mu değil mi?

Sanayiciler nisan ayının ekonomik meselelerini tartışıyorlardı. Toplantı Başkanı İbrahim Bodur "Söyleyecek başka sözü olan var mı?" diye sordu. Bir anda salona bir sessizlik çökmek üzereydi ki Sanayi Odası üyesi bir inşaatçı kendine has heyecanlı üslubuyla toplantıya renk kattı. Sanayici AET'ye tam üyelik konusunda AET yetkililerinin neden İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) yerine TÜSİAD gibi bir kuruluşla görüşmeyi tercih ettiğini anlamıyordu. Meseleyi şöyle izah etti.

"Biz, Türkiye olarak AET ile ilişkileri İKV adlı müteahhite ihale etmiştik. Bir de baktık ki karşımıza TÜSİAD adında bir taşeron çıkmış. Ne iştir anlayamadık."

Salonda buz gibi bir rüzgar dolaştı. İbrahim Bodur, Şahap Kocatopçu, Jak Kamhi bu sözden çok alındılar. Ve tartışma başladı. TÜSİAD'a taşeron denilebilir mi, denilemez mi?

Toplantıdan bu konuda kesin bir sonuç çıkmadı. Şimdi konunun nasıl bağlanacağı merakla bekleniyor.

MÜKERRER

Hergün gazetesinde bir haber: "Seçmen listeleri askıya çıkarıldı, isminize bakınız!" Herhalde bir tashih hatası olmuş. Aslı "İsimlerinize bakınız" olacaktı. MHP'nin mükerrer oy kullanma huyundan dolayı.

Köpek neden ısırmış?

12 Martta Başbakanlık yapmış olan bir parlamenterimiz İstanbul'un güzide semtlerinden birinde oturur. En büyük zevki de alıp başını yürüyüşler yapmaktır.

Olay 1979'da olmuş.

Sırtına bir parka geçirmiş dolaşıyormuş.

Bir evin önünden geçerken iri yarı bir köpeğin saldırısına uğramaz mı? Şansına köpeğin sahibi de doktormuş. Eski Başbakanı hemen tedavi altına almış. Ama eski Başbakan pirelenmiş:

— Aman doktor bey, geçer değil mi? Kuduz olmam değil mi?

Doktor da kara mizahçının biri.

— 21 güne kadar birisine saldırıp ısırmazsanız bir şey olmaz demiş.

Eski Başbakan iyice telaşlanmış.

—Peki doktor beyciğim, bu sizin güzide köpeğiniz neden saldırdı bana?

— Bir şey yapmamışsanız saldırmazdı ama...

— Hiç bir şey yapmadım.

— Peki üzerinizde ne vardı?

— Kadife bir pantalon, bir de yeşil parka.

— Tamam beyefendi, sizi parka ele vermiş.

— Nasıl?

— Ben bu köpeği 1972 yılında emniyet teşkilatından almıştım. O zamanlar anarşistleri yakalamak üzere eğitilmiş bu köpekler... Sizin parkayı görünce dayanamadı herhalde...

"Leninizm Yayınları" ve Hergün

olmaz!

«Toprak ağasının oğlu» olup, babasından gelen parayla idare eden, kendini tatmin içinde «proleterya diktatörlüğü»nü tesis etmeye kalkan bir adam, «davadan döner mi? Kendisi gibi bulutların üzerinde gezerken, düzeni değiştirmeye kalkışan, ardından yakalanınca da balon gibi sönenler olur mu? Olur elbette.

İşte, bu davadan dönenlerden biri de, TİİKP'in o zamanki şefi Doğu Perinçek. Biz Bay Perinçek'i suçlamıyoruz. Aslında muhatap bile almıyoruz ama, gelgelelim arada sırada yazdığı yazılarla aklı sıra yol gösteren bu eski gerilla şefinin serüzeştini bir anlatalım dedik. Kimin ağzından mı, kendileri gibi eski gerillaların kurduğu ve onlar tarafın...

sonra bir ara dönen PDA şefleri... tır okuyup, kendi... çıkaracaklarını akıllarınca «akla... Tabi «aklanma»y... yük şeflerinin (!) ğini ileri sürdüle... «proleterya ilde... onun sadık «ben...

«Davadan dö... ta, 12 Mart öncesi bütün faaliyetlerin... yör. Kimlerle tem... lerle faaliyet göst... rihı, çocuklarını Filistin'e nasıl a... hemen hepsinin... ci»nin ifadesini... suplarının isimleri... alıyor.

Hergün gazetesi, TİKKO'cuların bastığı bir kitabın yazdıklarına dayanarak Doğu Perinçek'e saldırmaya kalkışıyor. Ancak Hergün bu kitaptan yararlanırken biraz utangaçça şunları belirtiyor:

"Kitabı neşreden Le-Ya isimli yayınevinin, İbrahim Kaypakkaya'nın şefliğini yaptığı TİKKO'nun resmi yayınevi olduğu iddia edilir. Bilinmez. Belki doğrudur. Ama, bu yayınevi tarafından çıkarılan kitap gerçekten ilginçtir..."

Bilinmezmiş... Belki doğruymuş... Her Allahın günü devrimcilere olmadık iftiralar savuran, ağzı köpürerek ona buna yafta asan, insanların adına sahte makbuzlar dolduran Hergün'ün şu tutumuna bakın siz. "Le-Ya"nın TİKKO'cuların olduğu bilinmezmiş, böyle iddia ediliyormuş, belki doğru olabilirmiş ama zinhar kimsenin günahına girmek istemezmiş. İşine gelen bir iftira belgesini devrimciler adına kullanacak ama, kıvranıp duruyor, TİKKO'cularla işbirliği durumuna düşmüş gözükmemek için.

Hergün'e diyeceğimiz bir şey yok aslında. Onların seciyesini ve neşrebini biliyoruz. Ama ya "Leninizm Yayınları" diye ortaya çıkanlar nasıl izah edecekler bu durumu?

OTOBÜSE YAPIŞTIRILAN AFİŞ

Geçenlerde, Galatasaray durağından kalktıktan sonra Taksim'e doğru ilerleyen bir belediye otobüsü birden durduruldu. İçeriye her iki kapıdan eli makineli tüfekli sivil polisler girdi. Polisler hızla sahanlıkta duran bazı öğrencilerin üstünü aradı ve kimlik kontrolüne girişti. Bütün bu gelişmeleri heyecanla izleyen yolcular neden sonra otobüsün arka penceresine yapıştırılmış bir afişin varlığının farkına vardılar. Elbette kimse afişi kimin yapıştırdığını bilmiyordu. Polisler ilk önce tüm otobüsü Sıkıyönetime götürmeyi düşündüler. Fakat bir süre tartıştıktan sonra bu işten vazgeçtiler. Bunun üzerine yaşlı bir adam şöyle dedi: "Eğer otobüsü alıp götürselerdi, bu kadar yolcuyu karşılarına alırlar, afişi yapıştıranların ekmeğine yağ sürerlerdi."

Kuru soğanın kilosu 70 liraya çıktı

AYTEN ERBAY

İstanbul Hal'i, Migros, Fındıkzade'de bir manav ve Fatih'te kurulan Çarşamba Pazarını dolaşarak tespit ettiğimiz yiyecek fiyatlarına göre geçen hafta 50 liradan satılan soğan bu hafta 70 liraya fırlarken ıspanak 20 liradan 15 liraya düştü. Patates ise 35 liraya çıktı.

Sebze ve meyve fiyatlarının günden güne değiştiğini söyleyen pazar esnafı, buna neden olarak da havalarda görülen anormal değişiklikleri gösterdiler.

İstanbul Hali, Migros, manavda ve pazarda sebze ve meyve fiyatları

	HAL	MİGROS	MANAV (FINDIKZADE)	PAZAR (ÇARŞAMBA PAZARI)
ISPANAK	10-30	15	30	20-25
SEMİZOTU	30-50	65	—	60
PIRASA	30-40	—	—	40
HAVUÇ	15-35	27	30	25
BAKLA	20-40	35	50	40
KABAK	50-70	60	80	60
BEZELYE	40-60	60	70	60
FASULYE	150-250	200	225	200
DOMATES	50-70	95	110	80
BİBER	160	250	250	250
GOLDEN ELMA	20-50	30	50	36
STARKİNG ELMA	30-50	30	50	30
PORTAKAL	30-50	45	60	35
GREYFURT	—	20	35	20
MUZ	60-130	—	110	70-100
ÇİLEK	50	—	50	50
KURU SOĞAN	—	65	80	70
PATATES	—	32	75	15-35

4 kişilik bir ailenin pazar masrafı ayda 10 bin lira

Çarşamba pazarında kendisiyle konuştuğumuz Cevriye Baykuş pazara yeni çıkmıştı ve filesinde çok az şey vardı. Şunları söyledi:

"Bugün 1000 lirayla çıktım yarın tekrar para alıp çıkacağım. Şu fileye bakın daha yarısına bile gelmeden 750 lira gitti. Ben sadece pazara çıkıyorum geri kalan kahvaltılık gibi şeyleri kocam alıyor, aylık masrafımız 15 bini geçiyor. Buna giyim dahil değil."

●●●

Emekli Atıf Baysal ise eşinin öldüğünü, yalnız yaşadığını, buna rağmen emekli maaşıyla geçinemediğini söyledi ve "Yan gelirim olmasa geçinemem. Ancak yiyecek için para harcıyorum. Üstüme başıma bir şey alamıyorum. Bir de üstüme alsam halim duman" diyerek kalabalık ailelerin ne yaptıklarına, nasıl geçindiklerine şaşırdığını söyledi.

●●●

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Baskı ve yıldırma maksadıyla

İller Bankası Adana Şubesi memurlarına lağım kazdırıldı

İller Bankasında çalışan memurlar lağım kazma işinde çalıştırılıyor, hem de ek bir ücret verilmeksizin. (Fotoğraf: AYDINLIK)

ADANA (ÖZEL)

Demirel hükümetinin çeşitli devlet dairelerindeki baskı ve kıyımlarından sonra, Adana'da İller Bankası'nda çalışan memurlara baskı olsun diye lağım kazdırıldı.

İller Bankası 7. Bölge Müdürlüğünde görev yapan müdür ve yardımcılarının sürülmesinden sonra, memur ve işçiler de baskı ve yıldırma maksadıyla lağım işinde çalıştırıldı. 8 yıldır mimar olarak görev yapan Başmimar Mehmet Işık da İller Bankası yönetiminin değişmesinden sonra kurumdaki uygulamalara karşı çıkarak istifa etti.

İŞÇİLERE DE BASKI VAR

Öte yandan kurumda çalışan işçilere MİSK'e bağlı Türk-Sem-İş Sendikasına geçmeleri yolunda baskı yapılıyor. Müdür Yardımcısı Hami Özaydın'ın kendilerini çağırdığını duyan işçiler gittiklerinde MİSK'e bağlı sendikanın yöneticileriyle karşılaşıyorlar

İller Bankası müdürlüğü kurumda çalışan memurlara, kanalizasyon işinde çalışmaları karşılığı herhangi bir mesai ücreti de ödemiyor.

15 köyün muhtarı, selden yıkılan köprülerin yapılmasını istedi

Şiddetli yağışlar ve karların erimesiyle oluşan sel suları köprüleri yıkmış, birçok köyün ilçe ile bağlantısı kesilmişti.

"Köylerdeki hastalar ölümle başbaşa"

... müdahale edilerek, gereken çadır, battaniye ve temel gıda maddeleri ... yolların ve köprülerin onarılması ve hayatın normale dönmesi için ... yapılmasını saygılarımızla talep ederiz.

TUNCELİ (ÖZEL)

Pülümür Kırmızıköprü ve çevresindeki 15 köyün muhtarı, İmar İskan Bakanlığı, Köy İşleri Bakanlığı ve Başbakanlığa başvurarak selden yıkılan köprülerinin onarılmasını, battaniye çadır gibi yardımların yapılmasını istedi

Akdik, Ardıçlı Çağlayan, Turnadere, Boğalı, Üçdam bucağı, Gözenek, Gökçekonuk, Kaymaztepe, Mezra, Beyce, Kocatepe, Kalınkaş, Çatalkaya ve Suluördek köyü muhtarları ortaklaşa imzaladıkları dilekçede 9 Nisan günü sel felaketinden bu yana hiç bir yardım görmediklerini belirterek şöyle diyorlar:

"Bütün ana köprüler ve köyler arası köprüler sel sonucu yıkıldığı için köyler arası ulaşım durduğu gibi, ortaokul öğrencileri okula devam edememektedir. 5 konut bir kahvehane sel suları altındadır. Onlarca dönüm arazimiz sürülemez halde. Ulaşım olmadığı için bütün halk kaderiyle başbaşa kalmıştır. Köylerdeki hastalar da ölümle baş başadır.

"Aşağıda imzaları bulunan köy muhtarları ve diğer yetkililer olarak duruma derhal müdahale edilerek, gereken çadır, battaniye ve temel gıda maddeleri yardımının yapılmasını, yolların ve köprülerin onarılmasını saygılarımızla talep ederiz."

İşveren "Sendikadan ayrılın paranızı vereyim" diyor.

Vangölü Un Fabrikası işçilerinin grevi sürüyor

Vangölü Un Fabrikası işçileri ilk kez çıktıkları grevde halay çekiyorlar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

MUHİTTİN ÇELEBİ (VAN)

Vangölü Un Fabrikası işçileri, Gıda-İş Sendikası ile işveren arasında anlaşma sağlanamayınca bir süre önce greve başladılar. 32 işçi günde 900 torba un ürettikleri halde brüt 180 liraya çalışıyorlar. Un torbasının fiyatını 600 liradan 1250 liraya çıkartan işveren ise işçilere, "Sendikadan çıkın, hakkınızı vereyim" diyerek işçilere baskı yapıyor.

İşyeri temsilcisi Yusuf Demir, "İşveren bizimle, yeni alacağımız haklardan ziyade sendikamızın ve örgütlenmemizin varlığını pazarlık konusu yapmaktadır. Biz hakkımızı, sendikal mücadeleyle direnerek alacağız" dedi.

45 bin kişinin oturduğu Seyranbağları Zafertepe Mahallesi halkı ekim ayında yol sorununu çözmüş olacak.

Zafertepe Mahallesi yola kavuşuyor

ANKARA (ÖZEL)

Yaklaşık 45 bin kişinin yaşadığı Seyranbağları Zafertepe Mahallesinde yapımına başlanan üç kilometre uzunluk ve 12.5 metre genişlikteki yol çalışmaları sürdürülüyor.

İtfaiye, cankurtaran, çöp arabası gibi vasıtaların giremediği mahallede yapımı sürdürülen yolun eylül ayında bitirilmesi planlanıyor.

23 Nisan ve islah evindeki çocuklar

Hazırlayan: Mehmet Yeşil

Hepimizin dramı bu: Kan davası

"Bize sahip çıkmadıkları için bu durumlara düşüyoruz. Ama bize herhangi bir yolla sahip çıkmış, bize doğru yolu göstermiş olsalardı biz bu durumlara düşmezdik. Gerek büyüklerimiz, gerek arkadaşlarımız. Düşünemediğimiz için, cahillikten oluyor bütün bunlar. Bu duruma düşeceğimizi bilseydik belki bu suçları yapmazdık. Ama toplumumuz bize biraz yardım edebilseydi, bize kötüleri gösterseydi biz bu suçları işlemezdik. İşte bizim toplumumuzun kabahati. Hep toplumun kabahati. Mesela köyden geliyor cahil, babası veriyor eline silahı, 'oğlum şunu vuracaksın' o da mecbur kalıyor vuruyor. Ondan sonra cezaevlerinde sürünüyor. Hepimizin dramı budur."

Bu sözlerin sahibi İslahevinde cezasını çeken 155 çocuktan biri.

Çocuklar çocuk bayramını kutladılar. Her yerde şenlik. İlkokullarda yapılan törenler. Şiir yarışmaları, temsiller, resim sergileri. Meclise gidip, 10 dakikalığına milletvekili ve senatör olan çocuklar. Cumhurbaşkanı vekili İhsan Sabri Çağlayangil'i Çankaya Köşkünde ziyaret eden temsilci çocuklar.

Ve İslahevinde cezalarını çekerken gelen bayramı kutlayan çocuklar. Keçiören İslahevindeki tören öğleden sonra saat 15.00 de başladı. Törene, 155 mahkum çocuğun tümü katıldı. 200 kişilik salon hemen hemen dolu. Çok sayıda davetli, "suçlu çocuklar"ın hazırladığı oyunu izliyor. "Kaynanam nasıl kudurdu" Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eseri, çocukların başarılı oyunu, dekor ve kostümü ile gerçek bir tiyatro.

Bugün cezaevinde görevliler, çocuklar. Kravatlı ve temiz giysiler içinde. Gelen misafirleri karşılayıp, yer gösteriyorlar. Ama bunlar görevli olanlar ve sanki davetlileri yanıltmamak için, diğer çocukları gösterip, "bizim günlük kıyafetimiz bu" diyorlar. Günlük kıyafetleri siyah renkli hapishane üniforması.

Cezaevi pırıl pırıl. Çocuklar dünden beri temizlik yapıyorlar. Bahçede yıllardır yığılı duran demir yığınını bile sabaha kadar uğraşıp, davetlilerin görmeyeceği bir yere taşımışlar.

«Şimdiki aklım olsaydı yapmazdım»

"Niğdeliyim. 13 yaşında cinayet işledim. Kan davası. Babamı öldürenin kardeşini öldürdüm. 12 sene 6 ay gün giydim. Bir yıldır yatıyorum, 4.5-5 sene daha yatacağım. Şimdiki aklım olsaydı yapmazdım."

Konuşuyoruz Babasını öldürmüşler. Niğdeli... İlkokula gidiyor o zaman. Ama büyükleri, sürekli 'babanı öldürdüler, sen nasıl dolaşıyorsun' diyorlar. Ve eline silahı verip, "öldür, yaşın küçük, büyüyene kadar cezanı çeker çıkarsın". Ve küçük Niğdeli, o zaman veremediği cevabı veriyor. "Şimdiki aklım olsaydı yapmazdım."

«Biz birer Kunta Kinte'yiz»

7'den 18'e kadar bir sürü çocuk ve genç. Hepsi baskı ve küfürden yakınıyor. "Biz birer Kunta Kinteyiz" diyorlar. "Bize herşeyi yaptırıyorlar. Örneğin, sokakları süpür, fırında çalış, atölyede çalış, temizlik yap. Karısına söz geçiremeyen gardiyan geliyor bize sigara içtiğimiz için dayak atıyor. Küfür de ediyor. İtoğlu itler vb."

«Hani af olacaktı?»

1979 Dünya Çocuk Yılı olması dolayısıyla bazı ülkelerde çocuk mahkumlar için af çıkarıldı. Millet Meclisi Cahit Karakaş ve o günün Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Türkiye'de de çocuk affı çıkarılacağını söylemişlerdi. İslahevindeki çocuklar bu sözü unutmamışlar. Ve bu sözün yerine getirileceği günü sabırsızlıkla bekliyorlar.

"Bizim burada kalmamızın hiç bir yararı yoktur. Gün geçtikçe topluma daha zararlı kişiler oluyoruz. Gazetelerde 23 Nisan'da af çıkacağını okuduk. Hani af olacaktı?'

«Sabıkalısın ya...»

Tören bitti. Cezaevinden ayrılıyoruz. Çocuklar bizi kapıya uğurluyorlar. "Büyükler büyüklüğünü bilsin, biz de küçüklüğümüzü bilelim."

Tahliyesine az bir süre kalan bir mahkum şöyle diyor: "Dışarı çıkıyoruz. Senin sicil numaran var, senin sabıkan var. Seni işe almayız. Biz burada meslek öğreniyoruz. Ama dışarda bu sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Aftan önce biz bu sabıka tantanasının kalkmasını istiyoruz."

Fatma Yazıcı ilk. /1980

SAYIN
Fatma Yazıcı
Karagümrük Kabakulak Sok.
No: 6 Fatih/İSTANBUL

İlgi: 10.1.1980 günlü dilekçenize cevap,

1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2.maddesinin C.fıkrası ve Maiyet memurları Yönetmeliğinin 4.maddesi Özel Nitelikler Bölümünün 1.bendi uyarınca Maiyet Memurları sınavına; Siyasal Bilgiler veya Hukuk Fakültesi mezunu erkek olanların baş vuruları kabul edilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Akın GÖNEN
Genel Müdür Yrd.
İÇİŞLERİ BAKANI Y.

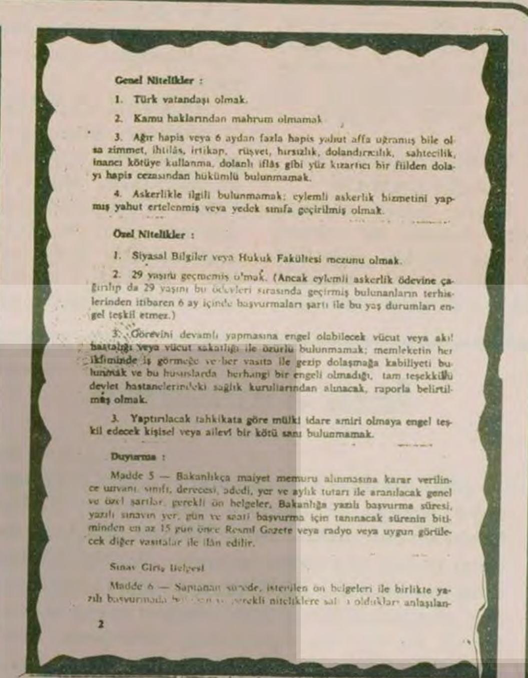
Genel Nitelikler :

1. Türk vatandaşı olmak.
2. Kamu haklarından mahrum olmamak.
3. Ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis yahut affa uğramış bile olsa zimmet, ihtilâs, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı bir fiilden dolayı hapis cezasından hükümlü bulunmamak.
4. Askerlikle ilgili bulunmamak: eylemli askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak.

Özel Nitelikler :

1. Siyasal Bilgiler veya Hukuk Fakültesi mezunu olmak.
2. 29 yaşını geçmemiş olmak. (Ancak eylemli askerlik ödevine çağırılıp da 29 yaşını bu ödevleri sırasında geçirmiş bulunanların terhislerinden itibaren 6 ay içinde başvurmaları şartı ile bu yaş durumları engel teşkil etmez.)
3. Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürlü bulunmamak; memleketin her ikliminde iş görmeğe ve her vasıta ile gezip dolaşmağa kabiliyeti bulunmak ve bu hususlarda herhangi bir engeli olmadığı, tam teşekküllü devlet hastanelerindeki sağlık kurullarından alınacak raporla belirtilmiş olmak.
3. Yaptırılacak tahkikata göre mülki idare amiri olmaya engel teşkil edecek kişisel veya ailevi bir kötü sanı bulunmamak.

Duyurma :

Madde 5 — Bakanlıkça maiyet memuru alınmasına karar verilince unvanı, sınıfı, derecesi, adedi, yer ve aylık tutarı ile aranılacak genel ve özel şartlar, gerekli ön belgeler, Bakanlığa yazılı başvurma süresi, yazılı sınavın yer, gün ve saati başvurma için tanınacak sürenin bitiminden en az 15 gün önce Resmi Gazete veya radyo veya uygun görülecek diğer vasıtalar ile ilân edilir.

Sınav Giriş Belgesi

Madde 6 — Saptanan sürede, istenilen ön belgeleri ile birlikte yazılı başvurmada [illegible] gerekli niteliklere sahip oldukları anlaşılan-

2

SUÇU KADIN OLMAK MI?

SBF mezunu genç kız, maiyet memurluğu sınavına bile alınmadı

■ Gerekçeye dayanak olan yönetmelikte, "erkek" olma şartı aranmıyor.

SÜNDÜS HAŞAR

Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaseyt ve İdare Bölümü mezunu Fatma Yazıcı maiyet memurluğu sınavına alınmaması işleminin iptali için Danıştay'a başvurdu. Yazıcı'nın başvurusu aynı konuda Danıştaya yapılan ikinci başvuru oluyor. Daha önce de Gülşen Yenişehirli adlı SBF mezunu bayan, dava açmış, ancak dava sonuçlanmadan başka bir yerde işe başladığı için davası reddedilmişti.

Fatma Yazıcı, İçişleri Bakanlığının maiyet memurluğu için sınav açtığını öğrenince bir dilekçeyle sınava girmek için başvurdu. Ancak dilekçesine "1700 sayılı dahiliye memurları kanununun 2. maddesinin c fıkrası ve maiyet memurları yönetmeliğinin 4. maddesinin özel nitelikler bölümünün 1. bendi uyarınca Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesi mezunu erkek olanların başvuruları kabul edilmektedir" şeklinde bir cevap geldi. Fatma Yazıcı, "özel koşullar" bölümünün 1. bendinde sadece "Siyasal ve Hukuk mezunu olma" şartının bulunduğunu, kız ya da erkek olmaya ilişkin bir şart bulunmadığını görünce, işlemin iptali için Danıştaya başvurdu.

Fatma Yazıcı konuyla ilgili olarak, kadınlara tanınan haklar konusunda bu derece ilerlemiş bir ülkede böyle bir uygulamanın şaşırtıcı olduğunu, Anayasadan, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine kadar her yerde kadın ve erkeğin eşit sayıldığını belirtti.

Uygulamada kadınların mülki amir ve onun ilk aşaması olan maiyet memuru olması bugüne kadar hiç gerçekleşmemişken, konu ile ilgili yasa ve yönetmelikte bu konuda herhangi bir sınırlama bulunmuyor.

Gizli celseler

açıkça DOĞAN YURDAKUL

23 Nisan'ın üzerinden üç gün geçti ama çocuklar bize o kadar güzel bir bayram yaşattılar ki, anmadan geçemiyoruz.

Hep birlikte parmak kaldırarak bir turda Cumhurbaşkanı seçilebileceğini bile gösterdiler.

Çocuk deyince, artık çocukların da bir sosyal sınıf olarak kabul edildiklerini duymuş muydunuz?

Duymadıysanız duyun. Bunu da, 23 Nisan sayesinde öğrendik. 23 Nisan nedeniyle Cumhurbaşkanı Vekiline, Parlamentoya, Başbakana gidip de, TV'de gösterilen çocuklara "küçük burjuva" diyorlarmış.

Burjuvanın yaşça küçük olanı mı demek istiyorlar? Yoksa bile bile çocukların arasına da düşmanlık mı sokmak istiyorlar? Orası bilinmez. Fraksiyon işine akıl sır ermez. Hangi fraksiyon diye soracak olursanız orasını da söyleyemem. Onlar kendilerini bilirler.

Benim söyleyecek olduğum, dinlemek isteyen genç arkadaşlara. Her söyleneni düşünmeden kabul etmeyin. Aklınızı kullanın. "Çocuk" diye bir sosyal sınıf yoktur!

* * *

Çocuk Bayramından, Ulusal Egemenlik Bayramına geçiyorum.

Yazmakta geciktiğim bir konu var: 'TBMM' nin gizli celse zabıtları."

Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşundan bu yana yaptığı gizli celselerde konuşulanlar TBMM Basımevi tarafından geçen ay yayınlanmaya başlandı. İlk posta dört büyük cilt çıkarıldı. Bu dört cilt, 24 Nisan 1920 ile 25 Kasım 1934 arasında yapılan gizli celseleri kapsıyor. Hürriyet, bütün gazetecilerden erken davranarak, bu eserin ilk bölümünü, 24 Nisan 1920 günü yapılan gizli celseyi, geçen haftaki 8'inci Gün ilavesinde yayınladı.

Hazır TBMM'nin kuruluşunun 60'ıncı yılını yaşarken, kurulduğunun ertesi günü neden bir gizli celse yapmış ve o gizli celsede neler konuşulmuş bunun üstünde biraz duralım.

TBMM daha açılışının ertesi günü, Mustafa Kemal "ahvali dahiliye" yani iç durum hakkında Meclise bilgi vermiş de ondan gizli celse yapmış.

Mustafa Kemal bu açıklamasında neler söylemiş?

1920 yılının Nisan ayı hesabıyla, ülke içinde durum ve isyanlar komşularımızda durum, Sovyetler Birliği'nde devrim ve sosyalizm hakkında bilgiler vermiş.

Aradan 60 yıl geçmiş, ama söyledikleri bugün gibi.

Ülkeyi işgal eden düşmanlar arasında bile çelişmelerden yararlanıyor.

İngilizi başdüşman aldıktan sonra, Yunanistan'ın İngilizler tarafından kışkırtıldığını, aslında bizim ülkemize çıkmak niyetinde olmadığını anlatıyor.

İtalyanlar ve Fransızların Türkiye'deki iktisadi menfaatlerini sürdürebilmek için ülkemizin bağımsız kalmasını istediklerini, başka bir yabancı ülkenin esareti altına girmemesi için çalıştıklarını tahlil ediyor.

İngilizlerin bizi esir alabilmek için içeride Anzavur benzeri isyanlar çıkarttıklarını görüyor.

Sovyetlerde olup bitenleri anlayamamakla birlikte, onların "İstibdada ve emperyalizme karşı düşman" olmaları nedeniyle dostumuz olduklarını anlatıyor.

Mustafa Kemal, bu gizli celsede Turanizmden de söz ediyor.

Turanizmi, vatanın bütünlüğünü korumaya engel bir cereyan olarak görüyor.

Dedim ya. 24 Nisan 1920 tarihli gizli celsede, Meclise verdiği rapor sanki bugüne ışık tutar gibi.

* * *

İyi giyimli çocukları, "küçük burjuva" olarak görenlere 23 Nisan münasebetiyle bir kere daha sesleniyorum:

Ne olur biraz okusanıza.

Komandoların öldürdüğü bir gencin kanını silerek cinayeti örtbas etmek istemişti

«Komando Sait» Konya Kız Lisesi Müdürü oldu

HABER MERKEZİ

MC dönemlerinde müdürlüğünü yaptığı Karatay Lisesi ve Yabancı Diller Yüksek Okulunda MHP'nin örgütlenmesi için yoğun çaba harcayan ve "Komando Sait" namıyla tanınan Sait Arık Konya Kız Lisesine Müdür olarak atandı.

Konya halkı, anarşinin girmediği Kız Lisesinin bu Müdürle birlikte karışacağından kaygı duyuyor.

"Komando Sait" adıyla tanınan Sait Arık CHP Konya Milletvekili Ahmet Çobanoğlu'nun Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencisi olan oğlunun MHP'lilerce bıçaklanarak öldürülmesinde kanları silerek katilleri saklamak istemişti.

LEBLEBİCİ'NİN OKULUNDA MSP'LİLER DE DÖVÜLÜYOR

Kahramanmaraş Katliamı Davası 2 nolu sanığı ve ÜGD eski Başkanı Mehmet Leblebici'nin Kahramanmaraş Ticaret Lisesine öğretmen olarak atanmasından sonra şehirdeki okullarda kargaşalık artarken, komandolar ilerici öğretmen ve öğrencilerden sonra şimdi de MSP'lilere saldırmaya başladılar.

Mehmet Leblebici'nin atandığı Ticaret Lisesinde başlayan olaylar hızla diğer okullara da sıçradı. 18 Nisan günü Endüstri Meslek Lisesi edebiyat öğretmeni Sema Avşar akşam 18.30 sularında dört kişinin saldırısına uğradı. Yalçın Yıldırım adlı komandonun başını çektiği saldırganlar, Avşar'ı dört yerinden bıçakla yaraladılar. Yaralı öğretmen Kahramanmaraş Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

Öte yandan, komandolar aynı gün Ticaret Lisesinde ve Maraş Lisesinde MSP'li öğrencilere saldırdılar. Komandoların ilerici bilinen öğretmen ve öğrencilerden sonra, saldırılarını MSP'lilere de yöneltmeleri tepkiyle karşılandı.

Gübre ve mazot ateş pahası

Pahalılıktan Sivas'ın köylerinde ekim yapılamıyor

SİVAS (ÖZEL)

Şarkışla'nın Sarıkaya Höyük köylüleri pahalılık yüzünden topraklarının büyük bir kısmını ekemediler. Gübre ve mazot fiyatlarının artması üzerine ne tarlasını sürebilen, ne de gübre atabilen köylüler, tohumluk buğdayı almada maddi sıkıntı içindeler.

Maddi sıkıntı nedeniyle tarlaların atla sürüldüğü, hatta toprağı belleyerek, tohum atan çiftçilere rastlandığı bildiriliyor.

Kızılırmak kıyısındaki verimli tarlaları bile ekemeyen köylüler hükümetin çiftçilere yardım etmesini bekliyorlar.

Sular çekilirken... 2

Bilal Güneş

Türkbahçe ve Hanağzı köylüleri:

«Tarlalarımızın hepsi su altında kaldı»

Islahiye-Fevzipaşa arasındaki karayolu boyunca uzanır Türkbahçe Gölü. Sadece kış aylarında yağmurlar başlayınca yavaş yavaş dolmaya başlar. Yazın sıcaklığıyla beraber tekrar su çekilerek arazi boşalır. Otuzbin dönümden fazla olan bu arazinin tamamı her yıl su altında kalır. Yağışların çok olduğu yıllarda tamamen dolar. Eğer şans yaver gider de yağmur az olursa ekili arazinin hiç olmazsa yarısı kurtulur.

Hanağzı ve Türkbahçe köylerinin tüm arazisi buradadır. Köylünün bundan başka geçim kaynağı yoktur. Bazılarının küçük bir bağı, bazılarının birkaç baş koyunu ya da keçisi vardır. Ama çoğunluk topraksız ve yoksuldur.

Köylü her yıl yeni bir umutla eker tarlasını. Çünkü başka çaresi yoktur. Her yıl da sanki köylünün inadına su basar tarlaları. Göl olur. Ve hiç bir işe yaramaz. Yazın göl kuruduğu için değerlendirmek de mümkün olamamaktadır.

Köylüler, "Defalarca çeşitli yerlere başvurduk. Ama derdimizle ilgilenen biri çıkıp da elimizden tutmadı. Ne Kaymakamlık, ne Valilik, ne Bakanlık bıraktık. Hepsine ayrı ayrı gittik, başvurduk. Bunca yıl geçti aradan dilekçelerimize cevap veren bile olmadı" diyorlar.

Türkbahçe ve Hanağzı köyünün muhtarları ayrı ayrı uğraşmışlar bu işle ama nafile. Sonuç yok."Bu göl kurutulmalıdır. Bunun için ne gerekiyorsa devlet yapmak zorundadır. İki köy halkının bütün geçim kaynağı bu gölün altında yatmaktadır" diyen köylüler, "Bu tarlalar şahıs malı olduğu için devlet yapamazmış. Bize böyle cevap geldi. Devletin bu gölü kurutması için altındaki arazinin hazine malı olması gerekirmiş. Bu nasıl iştir? Biz her yıl devlete vergi vermiyor muyuz? Devlete olan borcumuzu ödemiyor muyuz? O halde devlet niçin bizim derdimizle ilgilenmemektedir? Bir de masraflı olur gerekçesiyle hükümet yapmak istemiyormuş. Bizim istediğimiz nedir? Gölün alt kenarından bir kanal kazılarak iki kilometre öteden akan Kırmıt'ın çayına bağlasınlar bu gölü diyoruz. Hepsi bu kadar" şeklinde konuşuyorlar.

Yetkililerin, bu işi köylüler yapsın biz onlara yardım edelim, dediklerini hatırlatıyorum. Köylünün biri elini havaya kaldırarak konuşuyor: "Yahu bizim bu işi yapacak kadar paramız olsa yapmaz mıyız? Biz hükümetle dalga mı geçiyoruz. Yapacak halimiz yok ki, devlet yapsın diyoruz."

Bir başka köylü: "Kırmıt'ın çayı ile göl arasında iki kilometre mesafe var. Buradaki tarlalar yabancı kişilere ait. Biz kanal kazmaya kalkışsak bile bu tarla sahipleri müsaade ederler mi? Ama devlet ele alsa bu işi kanal için ne kadar yer gerekiyorsa istimlak eder. O zaman bu tarla sahipleri de karşı çıkamaz" diyor.

"Peki bu ne zamana kadar devam edecek" diye soruyorum. "Valla bizim bekleyecek zamanımız yok. Çünkü ben beni bildim bileli bu tarlalarda ürün kaldırılmamıştır. Otuzbin dönüm arazi boş yatmaktadır orada. Devlet bu işi yapsa da her sene oralar ekilse ne kadar gelir elde edilir? Hükümet bunu hiç hesaplamaz mı?" diyor bir köylü. Bir diğeri ise "Hükümet bu işi yapsın. Ne kadar masraf yaptıysa ortaya döksün. Biz tarla sahipleri olarak üstümüze ne düşerse belli bir vade içerisinde ödemeyi kabul ediyoruz. Yeter ki bu gölü kurutsunlar. Yazık değil mi bu kadar arazi boşu boşuna ekilmeden kalsın" diyor.

Yaşı hayli ilerlemiş başka bir köylü söze karışarak anlatıyor: "Yıllar önce bir heyet geldi. Bizim köyün suyu boldur. Bu suyun bir kısmını Fevzipaşa'ya verin, size Fevzipaşa'nın tarlalarından hane başına yirmi dönüm tarla vereceğiz dediler. Biz gölden vazgeçtik. Tamam dedik. Biz kabul ediyoruz. Gittiler. Bir zaman sonra geldiler. Hendek kazarak borular döşediler. O günden beri bizim suyumuz Fevzipaşa nahiyesine akar durur. Ama tarla veren çıkmadı. Sözün kısası bizi aldattılar. Suyumuzu aldılar ama vadettikleri tarlaları vermediler" diyor ve devam ediyor: "Tek çare bu gölün kurutulmasıdır. Başka yol yoktur."

(DEVAM EDECEK)

40 yıl sonra

Köy Enstitülerini nasıl değerlendiriyorlar?

Hazırlayan: Mehmet Yeşil

İHSAN BAYKAL

"Bir müteahhit beni kümeste çalışır görünce, müthiş şaşırmıştı"

İhsan Baykal, İvriz Köy Enstitüsünde su kanalı yapımında.

İHSAN BAYKAL

1906 yılında Konya'da doğdu. 1926 yılında öğretmenliğe başladı. 42 yıl gibi uzun bir süre öğretmenlik mesleğine devam etti. Bu süre içinde ilkokul öğretmenliği, ilköğretim Müfettişliği, İvriz Köy Enstitüsü ve Konya Kız İlköğretmen Okulu müdürlüklerinde bulundu. Öğretmen olan eşi Ayşe Baykal'la birlikte binlerce çocuğun, gencin, öğretmenin yetişmesine emeği geçti. Anılarını, eğitim ve çeşitli konulardaki görüşlerini içeren YAŞANTILAR VE EĞİTİM adlı kitabı 1966 yılında yayınladı. Şimdi emekli öğretmen.

Köy Enstitüleri, kalıplaşmış soruları yanıtlamakla anlaşılmaz, soyut kalır. Onun gerçek yönü, niteliği, halk ve köylü yararına olan atılımını görmek, yaşamakla anlaşılır ancak. Bu kuruluşumuza karşıt olanlar, yerenler kulaktan dolma bilgiler ile bilgiçlik satanların, çıkarcıların yaygarasından başka bir şey değildir. Ulusal eğitim gerçeğini, (Köy Enstitülerini) İvriz Köy Enstitüsü izlenemleri ile somut olarak anlatmak daha yararlı olur sanırım.

— DP'nin yeni iktidara geldiği çılgınlık (1950) yıllarında, bir gün Konya Milletvekili rahmetli Hidayet Aydıner, İvriz Köy Enstitüsünü çiğneyip geçtikten, çevre köylerini dolaştıktan sonra, "Bir de şu Köy Enstitüsünü göreyim" demiş. Ve geldi. Bir sandalyeye ilişti, kahve ve çayımızı içmekten kesinlikle çekindi. Türk geleneği olan "hal ve hatır" sormayı bile gerekli görmedi. Kendini tanıtmaya başladı: Bir köy çocuğu olduğunu, (Konya'nın Hadim ilçesine bağlı) din ve hukuk öğrenimi yaptığını söyledikten sonra:

— Müdür bey, Enstitüler komünist yetiştiriyor diyorlar, sen ne dersin? gibisinden bir soru fırlattı öğretmen ve çevre köylüleri karşısında. Bu soruya içerlemedim, kızmadım dersem yalan söylemiş olurum. Yüksek din öğrenimi yapmış, hukuku bitirmiş bir milletvekilinin, "Köy Enstitüleri komünist yetiştiriyormuş" demesine içerlememek mümkün mü? Buna yanıtım:

Bu enstitüde, bugün, 6 bin köy çocuğu öğrenim yapmaktadır. Bunlar, Konya ve Niğde illerine bağlı köylerden alınmış köy çocuklarıdır. Sizin ve benim gibi. Köy Enstitülerinin amacı açık-seçiktir.

Birinci amacı; bu enstitü sizin ve benim gibi köy çocuklarına öğrenim yapma olanağı sağlamaktır. Köylümüz, Köy Enstitülerinden gayrı, çocuklarına orta öğretim yaptırabilecekleri hiç bir olanağa, parasal güce sahip değildir.

İkinci amaç; köye ve köyün koşullarına uygun yeterli, yetenekli elemanlar yetiştirmektir. Köy Enstitülerindeki tüm etkinlikler bu amaca yöneliktir. Bunların dışında hiç bir ideolojik amacı yoktur Köy Enstitülerinin.

Köy Enstitülerinin öğretim-eğitim etkinliklerini de bir bir anlattım Aydıner'e. Bu amaçlara, bu çalışmalarımıza, eserlerimize siz 'komünistliktir' diyebilir misiniz?" diye sordum.

Rahmetli milletvekili Aydıner, biraz da coşkulu konuşmamızdan çok duygulanmış olacak ki ayrılırken şu itirafta bulundu:

"Müdür bey, ben, yanılmışım. Bu konuşmanızı (verdiğiniz bilgileri) lütfen yazılı olarak göndermenizi rica edeceğim" dedi. Böylece Aydıner, Köy Enstitüsü gerçeğini öğrenmiş, içten olmasa bile bir ilgi göstermiştir.

Çevrenin özelliğine göre Enstitümüz de meyveciliğe, özellikle elmacılığa çok önem vermişti. Elma dikiminde fideler beşer metre arayla dikiliyordu. Bunu gören köylüler "Devlet bu Enstitüye geniş toprak verdi 'onlar da bol bol, acımasızca harcıyorlar." diye eleştiriyorlardı. Gel zaman, git zaman ağaçların büyümesini, verimini gören köylüler bu uygulamadan yararlandıkları gibi, hatta beşer metreyi de yeterli görmeyerek iki fide arasını yedişer metre yapmaya başlamışlardı.

DOĞAYLA İÇİÇE

Konyalı bir müteahhit beni arıyor, öğrencilere soruyor. Onlarda ziraatta (kümeste) deyince kızıyor ve içinden "Terbiyesizler, müdürlerine karşı ufak bir saygıları yok" diyor. Müteahhit gerçekten beni ziraattaki kümes yapımının başında buldu, buna hem şaşırdı hem de içinden geçenleri anlattı bir bir.

Köy Enstitülerinin eğitim-öğretim alanı yalnız dört duvar içinde kalmış, değildi. Doğada, toplum içinde örneğin bahçede, bağda, tarlada, tavlada, kümeste, ağılda, yapı yerlerinde, marangozluk, demircilik, dikiş-biçki işliklerinde yapılıyordu öğretim.

Bunun yanında genel bilgi ve kültür dersleri, öğretmenlik bilgileri aksatılmıyor, özellikle kış aylarında bu derslere ağırlık veriliyordu.

KÖY ENSTİTÜLERİNE HÜCUM

Kurtuluş Savaşı ve barışımızın, cumhuriyet tarihinin ikinci adamı Cumhurbaşkanı İ. İnönü'nün etkisi ile M. Eğ. Bakanı H. Ali Yücel, İ. Hakkı Tonguç'a Rauf İnan'ı Köy Enstitülerinden alınıp daha yüksek bir göreve (mevkie) getirilmesini önerir. Buna H. Tonguç'un yanıtı:

"Sayın Bakanım bir kez baş vermeyelim, sonra baş kesmenin arkası gelmez " olur

Böylece ödün, CHP'den Köy Enstitülerinin en güçlü koruyucusu İnönü'den başlar. Gerçekten baş kesmeler Köy Enstitüleri kapanıncaya dek sürüp gitti. Akıl almaz, acımasız kıyımlara, kara çalmalara Köy Enstitülerini içten ve tüm gücüyle destekleyen İnönü'nün ürkekliği neden oldu.

ENSTİTÜLERİN TARIM ÜRETİMİNDEKİ ROLÜ

Bugün içinde bulunduğumuz ekonomik bunalımın temelinde iki neden vardır:

a- Dışa bağımlılık, dilencilik politikası,

b- Üretim yetersizliği.

Tarım ülkesi olan yurdumuzda tarımsal ürünlerimiz, ne yazık ki, kendi gereksinimlerimizi bile karşılayamayacak düzeyde bulunmaktadır. Giderek tarımsal gereksinmelerimizi dışardan almak zorunda kalıyoruz. Bu duruma gelmemizin nedeni üretime yönelik bir eğitim-öğretim politikası izlenmeyişindendir. Bugün tüm okullarımızda bol bol tüketici ve giderek asalak yetiştirilmektedir.

Sayıları akılalmaz bir biçimde çoğaltılan İmam-Hatip Liseleri bir yandan devlete sırtını dayayan, öte yandan halkın dinsel duygularını sömüren tüketici bir sınıf oluşturmaktadır.

Bu utandırıcı, acı gerçekler sayılmakla bitmez. Anlatmanın yararı da yoktur. Ancak Köy Enstitülerini kapatanlar, ulusal eğitimimizin olumlu bir atılımını durdurmakla, köylerimizin kalkınmasını engellemekle kalmadılar, sosyal, kültürel, ekonomik yaşamımızda da kapanmayan bir yara açtılar. Şimdi bunun sancılarını çekiyoruz, çekeceğiz de.

Yarın: Ali Kasım İlhan ve Şükriye Ersel'in görüşleri

Özgürlük düşmanlarının fikir özgürlüğü

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu fikirler ve savunma, son zamanlarda, Anayasayı değiştirmek, temel hak ve özgürlükleri askıya almak ve parlamentonun yetkilerini sınırlandırmak için kolları sıvamış bulunan zevata aittir. Basında ve siyasi hayatta fikirlerine ve girişimlerine karşı çıkanları böyle suçlamaktadırlar.

Şu manzaraya bakınız: Bayar-Menderes diktatörlüğüne adını vermiş ünlü Celal Bayar en önde koroya şeflik yapıyor; Hemen yanında Bayar Menderes'in devamı olduğunu her fırsatta söyleyen her işbaşına geldiğinde özgürlüklere el atmadan edemeyen gene ünlü Demirel koronun tertipçisi rolünde, tebessüm ediyor; Demirel'in koltuğunun altında, adı söylenince başka tarife hacet olmayan Türkeş, 'Devlet Güvenlik Mahkemelerinin derhal kurulması, Anayasanın en kısa zamanda değiştirilmesi, özgürlüklerin ve ücretlerin sınırlandırılması' konulu bir güfteyi "içten ve gevrek" bir sesle okumakta; onların hemen arkasında Yaşar Karayalçın başta olmak üzere bilumum fetvacı profesör takımı "temel hak ve özgürlüklerin Türkiye'nin menfaatleriyle bağdaşmadığı" yollu bir bilirkişi raporunu yüksek sesle kıraat etmekte; onların hemen yanıbaşında ünlü iş adamlarımız, iş adamları derneklerinin temsilci ve sözcüleri, 'kazık atılan halkın elinden tutulması gerektiği' türküsünü ıslıkla çalmakta; topluluğun yanında ve arkasında Tercüman'ınkiler başta olmak üzere cümle iktidar basınının yazar takımı "değişiklik ve özgürlük aşkı" üzerine bestelenmiş bir hicaz şarkı ile cümbüşe renk katmakta. "İlerici, demokrat ve özgürlükçü" koromuz tamamlanmış olmaktadır. Bu manzarayla en başta özetlediğimiz savunmaları karşılaştırınız. Sanki demokrasi ve özgürlük düşmanlarının değil de, özgürlüklerine saldırıldığı için melul ve mahzun olmuş mağdurların topluluğu var karşımızda.

Gülerler adama. Gülelim ama aynı zamanda düşünelim: Fikir ve örgütlenme özgürlüğünü, parlamentoyu sınırlandırmak veya rafa kaldırmak için bir araya gelmiş olanların bile "fikir özgürlüğü ve demokrasi" isteyerek icrayı sanat etmek zorunda kalması ne güzel! Söyleyene değil de söyletene bakarsak, halkımızın demokrasi ve özgürlük isteğini görürüz. (İşte sayın değiştiriciler en başta bu sebeple işiniz zordur.)

Tabii efendim her şey değişir ve değiştirilebilir. Ama her değişikliğin ilerici olduğunu kim söyledi size? Örneğin halkın kanı ve canı pahasına kazandığı hakları ortadan kaldırmak, parlamentonun yetkilerini sınırlandırmak, keyfi bir yönetim altında halkı inletmek isterseniz yeni bir şey icat etmiş olmazsınız ve bunun adı ilericilik olmaz. Gericiliğin dikâlası olur. Bu halk milli şef döneminin, Bayar-Menderes diktatörlüğünün ve 12 Mart'ın acısını çekmiştir. Bir daha çekmek istemediğini söyleyebilir, çekmemek için mücadele edebilir. İşte bu da bir özgürlüktür! Sizin yaptıklarınızı ve yapmak istediklerinizi doğru bulmayanların da söz ve fikir özgürlüğü olduğunu unutmamalısınız. Fikir özgürlüğü aşkınıza sığınarak bir kaç söz de biz söyleyelim.

Bugünkü Türkiye koşullarında aklını peynir ekmekle yemeyen hiç kimse temel hak ve özgürlükleri sınırlandırarak bir yere varılabileceğini iddia edemez. Rusya gibi büyük bir düşman gelip kapımıza dayanmıştır. Ülke topun ağzındadır. Özellikle Afganistan'ın işgalinden sonra. Türkiye'yi siz mi savunacaksınız baylar? Hem de halkın özgürlüklerini kısarak! Türkiye olarak yüzümüzü dışarıya dönmemiz gereken bir dönemde yapılabilecek en büyük kötülük halkın hak ve özgürlüklerine saldırmaktır. Eli kolu bağlanmış ve ağzı bantlanmış bir milletin dış düşmana karşı koyması herhalde kolay olmaz.

Maziden ders almayanların atileri de mazileri gibi olacaktır. Bayar-Menderes diktatörlüğünün yıkılışını ne çabuk unuttunuz? Haydi onu unuttunuz diyelim, MC hükümetlerinin çöküşünü de mi hatırlayamıyorsunuz? Üstelik dünya şartları şimdi çok daha ağırdır. Şimdi Türkiye'de işlenebilecek en büyük cinayet, işlemeye çalıştığınız cinayettir.

İpe sapa gelmez CHP muhalefeti karşısında Anayasanın güvence altına aldığı hak ve özgürlükleri kaldırabileceğinizi sanabilirsiniz. Ama unutmamak gerekir ki bir de halk vardır. İşçiler, köylüler, hukukçular, aydınlar, yazarlar, sendikalar, kitle örgütleri vardır. Hamamda herkese kendi sesi hoş gelirmiş. Siz de dünyayı Tarabya Otelinin salonlarından ibaret sanabilirsiniz. Ama halkın mücadele borusu çaldığı zaman işler değişebilir. Değişmek ve değiştirmek, tek başına alınca güzel; ama bir de mukayese ve mücadele vardır. Değişmenin de temeli budur. Halkın mücadeleyle kazandığı hakları bir kalemde silmenize izin vermeyeceğini bilmenizi rica ederiz.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı da 1 Mayıs'ın kutlanmasını engelleyeceğini açıkladı

HABER MERKEZİ

Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının İstanbul'daki 1 Mayıs kutlamalarını yasaklamasından sonra, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı da 1 Mayıs gösterilerine izin vermeyeceğini açıkladı.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) ve DİSK'in 1 Mayıs'la ilgili miting ve yürüyüş başvurularını reddederek, 1 Mayıs'ta İzmir'de toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılmasını yasakladı. Sıkıyönetim Komutanlığının bildirisinde 1 Mayıs'ın Bahar Bayramı olduğu öne sürülerek, 1 Mayıs'la ilgili her türlü afiş, pankart, pano, resim, davetiye ve bildiri dağıtılması yasaklandı. Bildiride, asker, jandarma, polis ve bekçilerin dur emirlerine uyulması, bilhassa askerlere 30 metreden daha fazla yaklaşılmaması istendi.

Erzurum-Ağrı ve Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı da, 1 Mayıs'la ilgili bildiri, el ilanı, afiş, pankart, resim ve benzerlerinin sıkıyönetim bölgesinde dağıtılması, taşınması, çoğaltılması ve halkın göreceği yerlere asılmasını yasakladı.

TİKP...

(Baştarafı 1. sayfada)

Oral Çalışlar ilk incelemelerden sonra, olaylarla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"9 yurttaşımızın ölümünün esas sorumlusu hükümettir. Yurttaşlarımız hedef gözetilerek kurşunlanmış, çok sayıda yurttaş açıkça katledilmiş ve yaralanmıştır. Partimiz başından beri maceracı grupların Tarsus'taki faaliyetlerine dikkat çekmiş ve halkı uyarmıştır. Olayın hemen ertesi günü Merkez Komitesi üyesi Rıza Böke ilçe yöneticileriyle birlikte olay yerine gelmiş, mahalle halkıyla görüşmüş ve bilgi almıştır.

"Mahalle halkı maceracıların, kışkırtmalardan sonra mahalleyi terkettiklerini ve halkı güvenlik kuvvetlerinin saldırısına açık hale getirdiklerini söylemiştir.

"Girne Mahallesi halkı yakınlarından haber alamadıklarını belirtmişler, bunun üzerine Merkez Komitesi üyemiz Rıza Böke mahalle muhtarı ve üç ihtiyar heyeti üyesiyle birlikte Kaymakama ve Emniyet Amirine başvurarak ölü ve yaralıları tespit etmiş ve gözaltında bulunanların listesini mahalle halkına iletmiştir.

"Yaptığımız araştırmalarda güvenlik kuvvetlerinin sorumsuz bir şekilde hareket ettiklerini ve çok sayıda yurttaşımızın ölümüne yol açacak bir şekilde kalabalığın üzerine ateş açtıklarını saptadık. Sıradan vatandaşların devlet kuvvetleri tarafından öldürülmesi hiç bir gerekçeyle mazur gösterilemez. Biz parti olarak olayda önceden hazırlanmış bir tertip olduğuna dair belirtiler görüyoruz. Polis, maceracı grupların bir gösteriye hazırlandıklarını sabahtan beri bilmektedir. Bazı polislerin olaydan çok daha önce olay yerinde bulunması ve hazırlıkları görmesine rağmen müdahale niyetinde görünmemesi dikkat çekicidir. Nedense maceracı grupların hazırlıklarının tamamlanması beklenmiştir. Akşam karanlığında ise güvenlik kuvvetleri maceracı grupların kışkırtmasıyla birlikte, kitlenin üzerine ateş açmıştır. Hükümet ve güvenlik yetkilileri bu kışkırtmayı ciddi bir şekilde araştırıp 9 vatandaşımızın ölümüne sebep olan sorumlu kişileri saptayıp haklarında soruşturma açmalıdır. Adam öldüren kim ise ortaya çıkartılmalıdır. İçişleri Bakan Vekili ise hiç bir araştırma yapmadan, mahalleye bile uğramadan, otomobiliyle mahallenin kenarından geçmiştir. Yakınları ölen, olayı yaşayan insanları dinlememiş, katliamda büyük sorumluluğu olan güvenlik kuvvetlerinin kendisine verdiği raporu aynen okumuştur. İçişleri Bakan Vekilinin sorumluları örtbas eden tutumunu protesto ediyoruz. Halkı düşman gören anlayış barışı ve huzuru sağlayamaz.

"Tarsus olayları kendisine 'devrimci' diyen maceracı grupların halkın başına büyük felaketler açabileceğini göstermiştir. Bu grupların nerede duracağını bilmeyen intihar çizgisinin bir çıkmaz olduğu bir kere daha ispatlanmıştır. Devrimcilik, solculuk yapıyorum diyerek halkı güvenlik kuvvetlerinin kurşunlarına hedef haline getirenlerin solculukla, devrimcilikle bir ilgisi olabilir mi? Hak böyle mi kazanılır? Bu maceracı grupların her türlü kışkırtmaya açık tutumları bugün Tarsus'ta yaşadığımız olaylara sebep olmuştur.

"Partimiz Girne Mahallesi olaylarına neden olan üst geçidin bir an evvel yapılmasını istemektedir. Halkın haklarına bundan sonra da kararlı olarak sahip çıkacağız. Tarsus'un anarşi belasından kurtulması, barış ve huzurun sağlanması için elimizden gelen bütün gayreti göstereceğiz. Yakınlarını kaybeden Girne, Barbaros, Yeşil Mahallesinin acılarını paylaşır, ölenlerin ailelerine başsağlığı dileriz.

Çağlayan...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ege, bu grev ve lokavt dolayısıyla uçakların, çalışmamaları nedeniyle çürüdüğünü, haberleşme sistemlerinin arıza yaptığını belirtti. Ayrıca günlük zararın elli milyon lira karşılığı döviz olduğunu belirten Ege, çalışmayan kiralık uçaklara milyonlarca liralık döviz ödeme zorunluluğunun doğduğunu belirtti.

Çağlayan Ege, Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'ın grevi ideolojik amaçlı olarak değerlendirmesini eleştirerek, "buna kargalar bile güler" dedi. Ege, sendikanın grev nedenleri ve taleplerinde ideolojik hiç bir unsura rastlanılmadığına işaret ederek, örnekler verdi. Ege, Bakanın grevin ideolojik olduğunu ispat etmesini de isteyerek, "İdeolojikse savcılığa ve Sıkıyönetime versin" dedi.

İstanbul Milletvekili, "Bisküvi fabrikasının ya da benzer bir işletmenin grevini erteleyen Bakanlar Kurulu THY grevini mutlaka ertelemeliydi" dedi. Çağlayan Ege, lokavt ilan edilmesine de karşı çıkarak, "Ben bugüne kadar, devletin lokavt ilan ettiğini görmedim" dedi.

Çağlayan Ege, bu arada Ulaştırma Bakanının gerek grevi ertelemesi, gerekse lokavt ilan etmesinde kasıt olduğunu öne sürerek, "Çalışmayan THY yerine yabancı firmaların uçakları uçmaktadır. Dış hat verilmesi 6623 sayılı yasaya aykırıdır" dedi.

Öte yandan Hava-İş Sendikası yetkilileri anlaşma konusunda henüz olumlu bir gelişme olmadığını, ancak, Ulaştırma Bakanlığında bir masaya oturarak görüşülmesi konusunda olumlu bir havanın estiğini söylediler.

Komandolar...

(Baştarafı 1. sayfada)

MHP'LİLER ABİDİNPAŞA'DA BİR VATANDAŞI YARALADILAR

Abidinpaşa'da son durakta, MHP'liler berberde oturan Mehmet Samaklı'yı uzaktan ateş ederek yaraladılar.

MHP'lilerin son durağa 1500 metre mesafede bulunan Bademlitepe'den uzun menzilli silahla ateş ettikleri bildirildi.

Komandoların bir süredir Bademlitepe'den Limonlu Mahallesine uzun menzilli silahlarla ateş ettikleri ve çatışma çıkarmak istedikleri öğrenildi. Mahalle sakinleri karakolun hiç bir önemi kalmadığını belirtiyorlar.

KOMANDOLAR ÇAPA TIP FAKÜLTESİNE SALDIRDI

Önceki sabah okulun önünde otobüsten inen 30 civarında Çapa Tıp Fakültesi öğrencisine saldıran komandolar 2 kişiyi muşta ile yaraladı.

Çapa Tıp Fakültesi'nde ve okul civarında saldırıları yoğunlaştıran Ülkü Yolu Derneği (ÜYD) üyesi komandolar, okul duvarlarına çeşitli sloganlar yazdılar.

Öte yandan DGB üyesi iki öğrenciyi ölümle tehdit eden komandoların arasında aynı okulda öğrenci Hayati Arsuz ve Cahit Külünk adlı iki ÜYD üyesinin de bulunduğu belirtildi.

ÖĞRENCİLER DEKANLIĞA BAŞVURDU

Öğrenci dolaplarına da tehdit bildirileri atan komandoların, olay çıkarma girişimlerinin ve saldırılarının engellenmesi güvenlik tedbirleri alınması talebi ile öğrenciler okul dekanlığına müracaat ettiler. Özellikle duraklard bekleyen öğrencileri hedef alan komandolar, bilindiği gibi geçtiğimiz yıllarda Çapa yöresinde birçok kişiyi silahlı saldırılar sonucunda yaralamışlar, olaylar sonucu hayatını kaybedenler de olmuştu.

POLİSLE BEKÇİNİN SİLAHLARINI ALDILAR

İstanbul'un Zeytinburnu semtinde kimliği belirlenemeyen kişiler, bölgede devriye gezen bir polis memuru ile bir bekçinin tabancalarını silah tehdidi ile aldılar.

Ellerinde uzun menzilli silahlar olan dört kişinin eşkallerinin belirlendiği ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

İran...

(Baştarafı 1. sayfada)

oluşturduğu en az üç-dört bin kişilik bir grubun Türkiye'ye sığınmak için halen sınırda beklediği bildirildi.

Tahran Radyosu ve Batılı ajanslar İran'ın Kürt bölgelerindeki çatışmaları artık açık bir savaş hali olarak değerlendiriyorlar.

İran Genelkurmay Başkanı General Şadmehr, konu ile ilgili açıklamasında "Kürt isyancılarının ateş-kes çağrısına uymaları" gerektiğini bildirdikten sonra, bütün grupların silahlarını orduya teslim etmelerini istedi. General Fellahi bu isteklerinin yerine getirilmemesi halinde, İran Silahlı Kuvvetlerinin "Kürt isyancılarına karşı tayin edici bir harekata geçeceğini" açıkladı.

Bu arada Tahran'da yayınlanan bir açıklamada, Kürtlerin dini lideri olarak tanıtılan Şeyh İzzettin Hüseyni, Uluslararası Kızıl Haç ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonuna başvurduğu bildirildi. İran ordusunun özellikle Sanandaj'da helikopter ve ağır silahlarla Kürt halkının üzerine saldırdığını söyleyen Hüseyini, çatışmaların bir an önce son bulmasını istedi.

İran Hukukçular Birliği ise, Devlet Başkanı Beni Sadr'a gönderdiği bir mesajda Kürt bölgesindeki saldırıları durdurmasını talep etti.

İran yönetiminin ise Kürt bölgesindeki hareketleri kesinlikle bastırmak niyetinde olduğu belirtiliyor.

Bu arada İran ordusunun 64. tümeninin, Sanandaj kentinin boşaltılması için 6 saat mühlet tanıdığı öğrenildi. Bölgeden gelen haberlere göre, Sanandaj kentinde "Kürdistan Devrimci Emekçiler Örgütü" (Komele) etkin durumda.

Bakan...

tirdiğini, nitekim çıkarılan mermilerin de balistik muayene için gönderildiğini söylediler. Yetkililer, mermilerin hangi silahlardan atıldığının, ancak bu muayeneden sonra belli olabileceğini belirttiler.

Bilindiği gibi, Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, olaylardan sonra gittiği Tarsus'ta yaptığı açıklamada, "Jandarma ve polisin vatandaşın hayatını koruduğunu, olayların büyümesini önlediğini" ileri sürmüş ve "Cesetlerin üzerinde jandarma ve polis kurşununa rastlanmadığı gibi, bir cesedin üzerinde de klaşinkof gibi, güvenlik kuvvetlerinde olmayan bir silahın mermisi bulunmuştur" demişti.

Bölgede neler olabilir?

(Baştarafı 1. sayfada)

mek için ABD ile gerginliği körüklemektedir. Beheşti, Irak'la gerginliği artırmak ve uzun bir süredir yarı-özerk bir durum elde etmiş olan Kürtleri ezmek politikalarının da uygulayıcısıdır. Beheşti'nin bu fanatik politikaları, İran'da kargaşa ve çözümsüzlükten yana olan Sovyet yanlısı Tudeh Partisi'nin de desteğini kazanmaktadır.

2. Beni Sadr Avrupa'yla yakınlaşma, esas cepheyi Sovyetler'e karşı kurma, ABD'yle ihtilafı çözme, ülkede istikrarı sağlama, Kürtlerle uzlaşma yanlısıdır. Ancak, Beni Sadr'ın duruma hakim olması şimdilik uzak bir ihtimal olarak görünmektedir.

3. İran'da 9 Mayısta yapılacak olan Meclis seçimlerinin ikinci turunun da, Beheşti'nin üstünlüğüyle sonuçlanacağı beklenmektedir. Bu durum ülkedeki iki kanat arasında gittikçe derinleşen bir çelişme yaratmakta ve hatta askeri darbe ihtimalinden bile söz edilmektedir.

4. Tüm bu gelişmeler rehineler sorununun çözülmesi konusunda, İran'ın şimdilik olumlu bir adıma gelmeyeceğini göstermektedir.

ABD'NİN POLİTİKASI

1. İran konusunda baştan beri plansız ve zigzaglı bir politika izleyen Carter, İran'a karşı askeri müdahaleyi de kapsayan bir politika izliyor.

2. ABD'de Carter'ın politikasının İran'ı Sovyetler'e iteceğini ve başarı sağlayamayacağını öne süren yaygın bir muhalefet vardır. Avrupa ülkeleri de İran'a müdahaleye karşıdır. Ancak Carter yönetimi ticari ambargo gibi bazı uygulamaları müttefiklerine de kabul ettirmiştir.

3. ABD yönetiminin, bölge ülkeleriyle birleşmeye yönelmeyen zigzaglı tutumu en azından başkanlık seçimleri sonrasına kadar değişmeyecektir.

4. İran'ın rehineleri serbest bırakmak için istediği, sık sık değişen talepler konusunda bir anlaşmaı sağlanması da beklenmemektedir.

NELER OLABİLİR?

1. İran Sovyetler'e yaklaşmakta ve ABD ile ilişkileri sıcak çatışmaya gitmektedir.

2. Son olayda da görüldüğü gibi, ABD'nin İran'a müdahalesine kadar varan her türlü gelişme beklenebilir. Bölgesel ya da daha büyük çapta savaş ihtimali Afganistan işgalinden sonra yeniden büyümüştür.

3. İran-Irak çatışması daha üst boyutlara varabilir. Kürtler bu ortamda mücadelelerini daha üst aşamalara yükseltebilirler ve Sovyetler'in İran Kürtleri üzerindeki etkisi azalabilir.

4. İsrail'in Lübnan'a saldırıları, Suriye'deki büyüyen iç karışıklık, Yemen'deki değişiklikler, Sovyetler'in Suudi Arabistan ve Körfez'deki yıkıcı faaliyetleri ve en önemlisi Filistin sorununun çözülmemesi gibi olgular dikkate alındığında Ortadoğu'daki barut fıçısı patlayabilir, denge köklü bir değişikliğe uğrayabilir.

5. Durum, bölgede Sovyet nüfuzunun artmasına yol açmaktadır. ABD'nin uyguladığı zigzaglı siyasetler Sovyetler'e karşı olan güçleri bile zor durumda bırakmaktadır.

6. Türkiye, İran'a uygulanan ambargoya katılması yönünde ABD'nin baskılarıyla yüzyüzedir. Türkiye bölgede artan karışıklığın girdabına çekilme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

ABD'nin "Operasyon" girişimi...

(Baştarafı 1. sayfada)

re girdi. Fakat İran'daki ıssız bir çöl üzerinde harekatın ilk hazırlık aşamasında kullanılacak aletlerin bozulması üzerine Carter harekatın ikinci aşamasına geçilmemesini ve geri dönülmesini emretti. Geri dönüş sırasında İran'daki ıssız bir çöl üzerinde iki ABD uçağı çarpıştı. Çarpışma sonunda 8 ABD askeri öldü ve belirtilmeyen sayıda asker yaralandı. ABD uçakları ölü ve yaralıları kurtardı. Harekat sırasında İran kuvvetleriyle karşılaşılmadı ve herhangi bir çatışma olmadı.

BEYAZ SARAYIN AÇIKLAMASI

Beyaz Saray sözcüsü Jody Powell, ne zaman ve kaç uçakla yapıldığı açıklanmayan harekat hakkında bilgi verirken, bunun İran ve İran halkına düşmanlık güderek yapılmadığını söyledi. Powell, Carter'ın insancıl nedenlerle ve ABD'nin ulusal çıkarlarını korumak ve uluslararası gerginlikleri azaltmak amacıyla böyle bir harekata girişmeyi emrettiğini belirtti. Carter harekatın bütün sorumluluğunu üstlendi.

Öte yandan, harekatın nerede ve nasıl yapıldığının açıklanmamasına dikkat çeken gözlemciler Carter'ın harekatı tekrarlayabileceğini ifade ediyorlar.

İRAN'IN TEPKİSİ

ABD'nin askeri girişimi İran'da şaşkınlıkla karşılanırken, resmi Pars haber ajansı, sözkonusu kazanın İran'ın güneydoğusundaki Yezd ve Tabas kentleri arasındaki çöllük bölgede meydana geldiğini açıkladı. İran Genelkurmay Başkanı Hadi Şadmehr de ABD uçaklarının enkazını bulduklarını belirtti.

İsrail Radyosu ise, İran'a giden Amerikan uçaklarının Mısır'ın başkenti Kahire'nin batısında bulunan bir havaalanından kalktığını ileri sürdü. Mısır'dan gelen haberlere göre, harekat öncesi Amerikan C-130 nakliye uçaklarının Kahire'nin batısındaki askeri havaalanına iniş ve kalkış yaptıkları görüldü.

Bu arada NATO Genel Sekreteri Luns, ABD yönetiminin harekata girişmeden önce NATO müttefiklerine danışmadığını ve bu girişimin durumu daha da karıştırdığını söyledi.

TBMM BÖLGEDEKİ GELİŞMELERİ GÖRÜŞÜYOR

TBMM özel birleşimde bölgedeki gelişmeleri ve Türkiye'nin dış politikasını görüşüyor.

CHP'nin önerisi üzerine yapılan genel görüşmede, İran-ABD ve Irak-İran anlaşmazlıkları, hükümetin AET'ye tam üyelik için başvurusu, ABD ile imzalanan savunma işbirliği antlaşması dış yardım ve krediler gibi konularda siyasi partiler görüşlerini açıklıyorlar.

İran'a ambargo

(Baştarafı 1. sayfada)

ABD'nin İran'a uyguladığı ekonomik ambargoyu Avrupa ve Japonya'daki müttefiklerine kabul ettirmesinden sonra Türkiye hükümeti de karar verme aşamasına varmıştır. Anlaşıldığı kadarıyla hükümet, ABD'nin ambargoya katılmamız yönündeki önerilerine olumlu cevap vermemiştir. Gerçi, İran'la ticaretin artırılması, İran'ın ihtiyaçlarını Türkiye üzerinden karşılaması gibi seçenekler benimsenmemektedir. Ama en azından bugünkü Türkiye-İran ilişkilerinin olduğu gibi korunması gibi bir yol izlenmektedir.

Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehlike, Ortadoğu'daki kargaşanın girdabına çekilmektir. Bölgedeki genel gelişme ise, Sovyetlerin etkinliğinin artması yönündedir. ABD yönetiminin İran'ı Sovyetlere iten politikası, bu ülkedeki aşırı dincilerin yarattığı ortamla birleşince bölgede istikrarsızlık had safhaya varmıştır. Gelişmelerin, adeta çeşitli ülkelerin sınırlarını değiştirecek bir seviyeye vardığı bu ortamda Türkiye'nin tutumu ne olacaktır? Bizce, ekonomik yararlar bir yana bırakılsa bile, sadece bağımsızlık ve bütünlüğün korunması açısından ülkemizin müttefiklere, dostlara ihtiyacı olduğu açıktır. Artan Sovyet tehdidinin en fazla hissedildiği ülkelerden biri olan Türkiye, bölgede yalnız kalmamaya en büyük dikkati sarfetmeli, Üçüncü Dunya ile yakınlaşmaya devam etmelidir. İran'a karşı alınacak tutum bu gerçeklere dayanmalıdır.

Mahalle halkı ne diyor?

(Baştarafı 1. sayfada)

yurttaşlar üzerine kaçarken ateş açıldığını ispatladığını belirtiyorlar.

Mahalle halkı, üst geçit yapılması gibi haklı taleplerini istismar eden Halkın Kurtuluşçularının güvenlik kuvvetlerine ateş açarak kaçtığını gözleriyle görmüşler. Kendileriyle konuştuklarımız, Halkın Kurtuluşçularının bunun hesabını nasıl vereceklerini soruyor.

Gözaltına alındıktan iki gün sonra serbest bırakılan bir gençle konuşuyoruz. Şunları anlatıyor:

"Olay yatışınca polisler orada bulunanları toplayıp bir depoya doldurmuşlar. Polislerden bazıları gözaltına alınan yurttaşlara ateş açmak istemiş. Bir subay müdahale ederek önlemiş."

Gözaltına alınan genç, polislerin yaralılara da kötü davrandığını, cesetleri tekmelediklerini gözleriyle görmüş. Aynı genç gözaltında bulunduğu İçel Emniyet Müdürlüğünde bir polisin, "içinizde adamımız vardı" dediğini kulaklarıyla duymuş.

Konuştuğumuz kişiler ölenlerin, yaralananların üzerinde silah bulunmamasının da dikkat çekici bir nokta olduğunu belirtiyor. Olaydan sonra Mersin Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan Doğan Yılmaz şunları anlatıyor:

"Üst geçit yapılması talebiyle orada toplanmıştık. Üzerimize ateş açıldı. Bazı arkadaşlar tüfekle, bazıları da süngüyle yaralandı."

Olaylar sırasında ölen Mevcuttin Arzak'ın ailesi ise vücudunda darp ve kesik izleri gördüklerini belirttiler, bunların dipçik ve süngü yarası olduğunu söylediler.

MMO Başkanı Çiftçi, TEK'ten 7 kişinin tutuklanmasını protesto etti

ANKARA (ÖZEL)

Makine Mühendisleri Odası Başkanı Ömer Çiftçi, TEK'te çalışan ve aralarında üyelerinin de bulunduğu 7 kişinin tutuklanmasını protesto etti.

Çiftçi, TEK çalışanlarının işkenceyle öldürülen arkadaşları Yaşar Gündoğdu'nun ölümünü protesto ettiklerini, ancak güvenlik kuvvetlerinin yemekhaneye girerek, birçok kişiyi gözaltına aldıklarını açıkladı.

KAYIP — Hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Celal İNCİOĞLU

Yol-İş Federasyonu: "Demokrasi ve işçi haklarına karşı topyekün saldırıya geçildi"

ANKARA (ÖZEL)

YOL-İŞ Federasyonu Yönetim Kurulu, son ekonomik ve siyasal gelişmelerin demokrasiye ve işçilere karşı topyekün saldırıya geçildiğini gösterdiğini açıkladı.

İktidarın sözleşme görüşmelerinde müdahaleci ve savsaklayan bir tavır içinde olduğunu, Türk-İş'e bağlı sendikaların sözleşmelerinde ve grevlerinde 4-5 aydır sonuç alınamadığını belirten Yol-İş'in açıklamasında şöyle denildi. "Anayasanın geriye doğru değiştirilmesi girişimleri, Olağanüstü Hal Yasası, Sendikalar Yasasının değiştirilmesi yolundaki yasa tasarıları, kıdem tazminatı üzerindeki olumsuz çabalar saldırının en son ve ciddi örnekleridir."

Yol-İş Federasyonu açıklamasının sonunda, bütün sendikaları "Ortak tavır koymak üzere birlikte karar almaya" çağırdı.

SARIYER İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

1978/153 Esas

Bir borçtan dolayı satışına karar verilen Sarıyer Tarabya Mahallesinde kain tapunun 74 pafta, 508 ada 19 parsel sayılı gayrimenkulün borçluya ait 417/17313 hissesinin birinci açık artırması Büyükderede kain Sarıyer İcra Memurluğunda 2.6.1980 günü saat 14.00 — 15.00 arası yapılacaktır. O gün sürülen pey muhammen kıymetinin: 75'ini bulmaz veya hiç bir alıcı çıkmadığı taktirde ikinci açık artırmasının da on gün sonra 12.6.1980 günü ayni yer ve ayni saatte yapılarak ençok pey sürene ihale edilecektir.

Mahalli Durum: Sarıyer Tapu Sicil Muhafızlığının 19.1.1979 tarih ve 2438 sayılı yazılarına göre Sarıyer Tarabya Mahallesinde Şalcıkır asvaltında kain 986 kütük 74 pafta, 508 ada, 19 parsel sayılı 17313 M2. miktarındaki kargir iki odası olan tarlanın mezküryazısının altında görüldüğü küçük hisseler halinde 65 kisive satıldığı ve bu meydanda 417/17313hissenin deborçlu Turgut Sezgin adına kayıtlı bulunduğu anlaşıldı. Dosyada mevcut 21.11.1979 tarih ve 6148 sayılı imar durumuna görede 508 ada 19 parselin 21.9.1979 tarihli 1/5000 ölçekli nazım planına göre ayrık nizam inşia sahasında kaldığı ve buna görede 6.50 yükseklikte 15x12 ebatlarıyla 5 metre ön bahçe yan ve arka bahçeler 4 metre bırakılarak birtek inşaatın yapılabileceği birden fazla inşaat içinde yine imar durumunda belirlenen şartlarla ifrazının yapılabilmesi için mevzi imar planının yapılması gerektiği görülmüştür.

Mahellen yapılan tetkikte: 74 pafta 508 ada, 19 parsele ait dosyada mevcut çapı zemine tatbik edildikte söz konusu gayrimenkulün Tarabya Şalcıkır asvaltı diye bilinen Tarabya'dan Hacıosmana giden eski yolun sağında mezarlığı geçince Hacıosmana yakın büyükkeskin viraja yaklaşınca çapta görülen ebat ve şekilde 17313 M2. miktarı ile Şalcıkır asvaltına cepheli kısmen mehilli bazı yerlerinden deniz görür bir gayrimenkul olduğu tesbit edilmiştir.

Tapu kaydındakı hisse ve hissedarlardan da anlaşılacağı veçhile mezkür gayrimenkulün küçükhisseler halinde birçok kişilere satıldığı ve bu hisselerin kanunen gecersiz olan özel parselasyon haritası ile tesbit edildiği mahallinde yapılan soruşturma ile ve parselin içinden toprak yol geçirilerek bazı hissederların kendilerine ait kaçak inşiatlar yapmış olduğu görülerek müşahade edilmiştir. Ancak özel parselasyon haritası tapuda bulunmadığı gibi mahallinde diğer hissadarların elinde de bulunmaması sebebiyle temin edilemediğinden hukuken geçersiz olsa borçluya ait hisseye tekabül eden 19 parsel içindeki yerin neresi bulunduğu ve üzerinde borçluya ait ev bulunup bulunmadığı tespit edilememiştir.

Tesbit edilen kıymet: Bu duruma göre yukarda tapu kaydı imar durumu mahalli vaziyeti tarif edilen 74 pafta, 508 ada 19 parsel sayılı 17313 M2, miktarındaki tarlanın borçluya ait hukuken muteber 417/17313 hissesine bütün hususuyetleri ile bugünkü alım satım raiçleride göz önünde tutularak 417.000 TL. kıymet takdir edilmiştir.

Şartlar: Belediye tellaliye resmi ile ihale karar damga pulu ve tapu tescili için lûzumlu harç ve masraflar müşteriye aittir. İhale tarihine kadar birikmiş vergi borcu ile ipoteklerin fek harcı ve gayrimenkulün değer artış vergisi (%3 teminat) borçluya ait olup ihale bedelinden ödenir. Satışa iştirak edenlerden gayrimenkulün muhammen kıymetinin %10 nisbetinde nakit pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu talep olunur. Pey sürenlerin gayrimenkulü gezmiş beğenmiş ve hali hazır durumu ile iş bu ilan dosyasındaki şartname muhteviyatını aynen kabul etmiş oldukları ad ve itibar olunur. Bu işe ait satış şartnamesi ilan tarihinden itibaren dairede umumun tetkikine açık bulundurulmaktadır. 10 liralık posta pulu göndererek talep edenlere şartnamenin bir nüshası tebliğ olunur. Satış peşin para iledir. Talep vukuunda müşteriye kanuni bir mehil verilebilir. Müşteri ihale bedelini derhal veya verilecek mehil içinde ödemediği taktirde satış İ.İ.K.nun 133. maddesi gereğince fesh olunur. Ve gayrimenkul bir evvelki alıcıya sürdüğü peyle ihale olunur. Bulunmaz veya kabul etmezse aynı madde gereğince yapılacak yedi gunluk artırma sonunda zuhur edecek yeni talibine gayrimenkul ihale olunur. Her iki halde de iki ihale arasındaki fiyat farkı ile %10 dan hesap olunacak faiz ve masraflar birinci alıcıdan hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur. İş bu gayrimenkul üzerinde hak iddia eden er ile ipotek sahibi alacaklıların evrakı müsbiteler ile birlikte 15 gün içinde müracaatla faiz ve masrafa iddialısını bildirmeleri aksi taktirde tapu sicili ile sabit olmadıkça paranın paylaştırılmasından hariç kalacakları talip olanların pey akçeleri ile birlikte satış gününde hazır bulunmaları lüzumu ilan olunur.

(Basın: 2998/1000)

Türkiye İşçi Köylü Partisi

Eyüp İlçe Halkıyla Dayanışma Günü

KONUŞMACILAR:

Hüseyin Karanlık
(TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi)

Hıdır Hokka
(TİKP Eyüp İlçe Başkanı)

Ozan Nedret
Halk Çalgıları Grubu
Slayt Gösterisi

Yer: Silahtarağa Mehtap Sineması
Tarih: 26 Nisan 1980 Cumartesi
Saat: 14.00'de

Bütün halkımız davetlidir.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı	
3 aylık	900 TL.	3 aylık	1125 TL.
6 aylık	1800 TL.	6 aylık	2250 TL.
1 yıllık	3600 TL.	1 yıllık	4500 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
• Başlık yanı 4000 Tl.
• 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 Tl.
• 8. sayfa st/cm 1000 Tl.
• Renkli st/cm 1 700 Tl.
• Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 Tl.
• Küçük ilanlar kelimesi 30 Tl.

22340 - 756

cemal süreya

PAÇAL

Sartre'ın ardından

"İnsan ruhunun yıkıcısı"; "Karanlık güçlere koynunu açmış"; "Göbeğinin sonsuz yokluğuna dalmış biri".... Bunlar ölümünden hemen sonra Sartre için sağcı "L'Aurore" gazetesinde yayımlanmış yazılardan sadece bir iki cümle. Gazeteye göre Sartre varoluşçuluğun kurucusu falan değildir. Ayrıca, o günümüzdeki şiddet olaylarının düşünsel temelini atanlardan biridir. Mayıs 68 olaylarını yaygınlaştırma gibi "çılgın" bir çaba içinde olmuştur. Bunun için suçlanmalıdır.

"Liberation" gazetesinde de benzer yorumlara rastlıyoruz: Sartre, sonuna dek bir bağlanma tavrı sürdürmüş bir yazardır; ama hep yanılmış, her seferinde adamakıllı yanlış bir yol tutmuştur. Kendisiyle yapılan son konuşmanın homoseksüellerin yayın organında çıkması da onun ne menem kişi olduğunu göstermektedir. Şaşıdır da Sartre. Piçtir de.

Fransa'da, sağcıların, Sartre'ın daha suyu soğumadan, yukardaki sözlerle, daha doğrusu alışılmış terimlerle hemen saldırıya geçmeleri çok ilginç.

Buna karşılık Sartre'ın zaman zaman çatıştığı sol basında başka bir tavra tanık oluyoruz. Georges Marchais'nin şu sözlerini analım: "Sartre'ın Fransız Komünist Partisiyle ilişkileri öyle sıradan ilişkiler değildi". Ve şu cümle: "Çağımızın en büyük kafalarından birini yitirdik."

Görüldüğü kadarıyla, parti, Sartre'a ölümünden sonra daha bir hoşgörüyle bakacak.

"Quotidien de Paris"de de yüceltiliyor Sartre: "Voltaire'e, Hugo'ya, Zola'ya eş bir yazar"; en büyük yazar, dev yazar".

Sartre yazılarıyla, görüşleriyle, eylemleriyle dünya sahnesinde hatırı sayılır küçük bir devlet gibiydi. Uluslararası planda gözbağcılığı ayrıştıran bir denge öğesiydi sanki. Bir büyübozucu.. Bu yüzden, ölümü çeşitli ülkelerin resmi yayın organlarında, haber ajanslarında ayrı ayrı siyasal tavırlarla ele alındı.

İşte ilk örnekler:

Vatikan'da yayımlanan "Ossevatore Romana"da Sartre'ın ölümü üçüncü sayfanın en altında küçük bir haber olarak verilmiş.

Sovyetler Birliği'nde "İzvestia"da bir yorum yapılmadan "Ünlü yazar, filozof ve polemikçi"nin ölümünden söz edilmekte. Pravda'da da bu yazının yazıldığı güne dek (18 Nisan) bir haber yayımlanmış değil.

Polonya'da ve Macaristan'da yorumsuz radyo haberleri.

Pekin'de, Yeni Çin Ajansı'na göre ise "Çin halkının dostu öldü".

Buna karşılık Vietnam'da yazarın ölümü yorumsuz bir haber olarak verilmekte.

İşin ilginç yanı, hem Arapların, hem İsrail'in Sartre'ın anısına olumlu sözler, yorumlarla yaklaşmaları. Araplara göre "Sartre, Arap insanının Arap ulusunun özgürlüğünün bir militanıydı." Kudüs Radyosunda da onun Yahudi halkıyla büyük bir dayanışma içinde olduğundan söz ediliyor.

Sartre'ın varoluşçuluğun kurucusu olmadığı konusuna gelince, bir ölçüde doğrudur bu. Varoluşçuluğun tanrıtanımaz; kanadında filizlenmiştir o. Birkaç yıl önce bir konuşmasını okumuştum; "Varoluşçuluk alnımıza bir yafta gibi yapıştırıldı; bizde sonunda bunu kabul etmek durumunda kaldık" diyordu. Ama, önemli olan, onun varoluşçu tavrı, biraz da kabuğunu zorlayıp kırarak, dünya çapında bir eylem dalgası haline getirmesi, siyasal arenada uluslararası bir özgürlük bayrağı gibi dalgalandırması, hümanizmi berkitmesidir. Nötralizmin de kalesi olmuştur Sartre. Ulusçu Fransız yazarlarınca yadsınması, sevilmemesi bundandır.

Sartre'ın ülkemizdeki etkileri daha çok denemeleriyle oldu. Özellikle de edebiyat alanında. Bana sorarsanız, çağımızın en büyük edebiyat eleştirmeni oydu. Çağın sorunlarını kavramada, dile getirmede de öyle. Camus ile giriştiği ünlü tartışmayı anımsıyorum şimdi. Camus daha içtendi belki. Ama Sartre, biraz acımasız, ama olsa da çok daha kapsayıcıydı.

Sartre, Batı düşüncesine, özellikle 1940-1960 yılları arasında sarsılmaz bir karacümle getirmiş; onu Üçüncü Dünya ülkelerine de yansıtmıştır. "Kediye kedi diyelim, diyordu kavramlardan aynı şeyleri anlamaya çalışalım; sözcükler hastaysa, onları iyileştirelim".

1945'te birkaç arkadaşıyla kurduğu ve ölümüne dek yönettiği "Les Temps Modernes" dergisindeki bütün katkılarda bu çabayı görürüz. Derginin tavrını (ki Sartre'ın tavrıdır) şöyle özetleyebiliriz: Yazmağa karar vermiş kişi kendi çığlığından sorumludur (susmak da bir değer yargısıdır); insanlarda ortak her şeyden, doğma, yaşama hakkından; içinde yaşadığı toplumdaki olaylardan, toplumsal haksızlıklardan, insanın insanı sömürmesinden sorumludur.

Bu sorumluluk duygusu Sartre'ı edebiyatta bağlanma sorununa, aydın kişi için yeni bir tanım arama çabasına itecektir. Bir yerde de yazmanın ötesine. 1965'lerde, "Le Monde"da yaptığı bir konuşmada şöyle diyecektir: "Bir çocuğun ölümü karşısında benim "Bulantı" adlı yapıtımın ne ağırlığı olabilir ki!"

Camus öldükten sonra daha bir saygınlık kazandı. Sartre için bu daha da böyle olacaktır.

«Kafkas Tebeşir Dairesi» Ankara'da başlıyor

Dostlar Tiyatrosunun bir süre önce İstanbul'da oynadığı Bertolt Brecht'in Kafkas Tebeşir Dairesi adlı oyunu, 2 Mayıstan başlayarak Ankara Çağdaş Sahne'de oynanacak.

Can Yücel'in Türkçeleştirdiği oyunu, tiyatro çalışmalarını sekiz yıldır, Fransa'da kurduğu Theatre de Liberte'de (Özgürlük Tiyatrosu) sürdüren Mehmet Ulusoy yönetti. Şu sıralar Paris'te Avignon Festivali için Nazım Hikmet'in "Benerci Kendini Niçin Öldürdü?" adlı yapıtının hazırlık çalışmalarını sürdüren Ulusoy, Ankara'daki ilk oyunlarda bulunmak üzere mayıs başında Türkiye'ye gelecek.

Oyunun özgün müziği Paul Dessau'nun. Dekorlarını Metin Deniz, kostümlerini Sula Boz, metal kolajı Saim Bugay gerçekleştirdi. Masklar ve sahne gereçleri ise dört yıl önce yitirdiğimiz yontu ustası Kuzgun Acar'ın imzasını taşıyor.

Dostlar Tiyatrosu'nun "Kuzgun Acar'ın anısına saygı" niteliğindeki gösterisinde: Mehmet Akan, Zeliha Berksoy, Ahmet Gülhan, Gülümser Gülhan, Genco Erkal, Yaman Okay ve Mehmet Keskinoğlu'nun yanısıra Zeynep Irgat, Tayfun Kalender, Cem Özer, Marlen Özer, Oya Terzi, Haluk Yüce oynuyorlar.

İDGSA'da açılan «Sinema Afişleri Sergisi» sürüyor

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema ve Fotoğrafçılık Kolu okulunun Mimar Sinan Sanatında geçtiğimiz pazartesi günü bir "Sinema Afişleri Sergisi" açtı.

70'i aşkın sinema afişinin yer aldığı sergi, Türkiye'de çeşitli tarihlerde gösterilmiş yabancı filmlerin orijinal afişleri ile geçen yıl Balkan Film Şenliği sırasında Kültür Bakanlığı tarafından açılan yarışma için yapılmış Türk filmi afişlerini kapsıyor. Sergide Amerikan, Fransız, İtalyan, İsveç, Sovyet filmi afişleri "korku filmleri", "ünlü romanlardan uyarlamalar" gibi bölümler halinde sunuluyor.

"Sinema Afişleri Sergisi" bu konuda Güzel Sanatlar Akademisinde açılan ilk sergi niteliğinde. Sergide İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'da bulunmuş Türk grafikeri Kenan Temizal'ın UFA ve TOBIS firması filmleri için yaptığı afiş örnekleri de yer alıyor.

İDGSA Sinema-Fotoğrafçılık Kolu yöneticileri, sergideki afişlerin seçiminde, filmlerin öneminden çok, afişlerdeki grafik düzenleme, illistrasyon (resimleme), fotoğraf kullanımı gibi değişik çalışma tekniklerini sergileme amacı güttüklerini belirtiyorlar.

"Sinema Afişleri Sergisi" 7 Mayıs Çarşamba akşamına dek açık kalacak.

günün sanat olayları

TOPLANTI

● İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evinde 18.00 de ölümünün birinci yıldönümünde Muhsin Ertuğrul'u anmak için bir toplantı düzenlendi. Cenap Nuhrat'ın yöneteceği oturuma Mücap Ofluoğlu, Münir Özkul, Engin Cezzar, Haşmet Zeybek, Mengü Ertel katılıyorlar.

● ANKARA Türk Dil Kurumunda, 15.30'da Prof. Dr. Orhan Öztürk'ün "Hekimlik Terimleri Üzerine" başlıklı bir konuşması var.

GÖSTERİ

● ANKARA İtalyan Kültür Merkezinde, 19.30 da tanınmış İtalyan yönetmeni Mauro Bolognini'nin MONTPARNASSE'LI BUBU (1970) adlı yapıtı sunulacak. Başrollerde Ottavia Piccolo ve Massimo Ranieri oynuyorlar.

OPERA

● ANKARA Devlet Opera ve Balesi, 16.00'da W. A. Mozart'ın DON GIOVANNI adlı bale yapıtını sahneleyecek.

● İSTANBUL Devlet Opera ve Balesi, 14.30'da Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salon'da Giuseppe Verdi'nin AIDA operasını sunacak.

«MEDDAH» İSTANBUL'DA

Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde, Erkan Yücel tarafından sunulmakta olan Erol Toy'un "Düş ve Gerçek" adlı tek kişilik oyunu, 6 Mayıs Salıdan itibaren İstanbul Tünel Kültür Sanat Evinde, Mehmet Esen tarafından sergilenecek.

Müziklerini Cenan Akın'ın hazırladığı "Düş ve Gerçek", bir tiyatro emekçisinin oyunculuğa geçişini, bulvar oyunlarından toplumsal konulu oyunlara yönelişini dile getiriyor.

"Düş ve Gerçek" adlı meddah gösterisi, Tünel Kültür-Sanat Evinde şu gün ve saatlerde yapılacak: 6 Mayıs Salı, 8 Mayıs Perşembe, 13 ve 15 Mayıs günleri 18.30'da, 18 Mayıs Pazar günü ise 15.30'da.

«HAZAL» ADLI YAPITI CANNES ŞENLİĞİNE KATILAN

Ali Özgentürk

«Beni yöresel motiflerden çok, insan ilişkileri ilgilendiriyor»

Nezih Coş

ALİ ÖZGENTÜRK

● —"Hazal" ilk uzun film çalışmanız. Konu daha önce "Ferhat" adlı kısa filminizde olduğu gibi Güneydoğuda geçiyor. Niye Güneydoğu diye sormak isterim önce?

—Ben bu filmde yerel unsuru çok önemli görmüyorum. Aynı hikayeyi Türkiye'nin bir başka yöresinde de çekebilirdim. Çünkü hikayedeki yöresel motiflerden çok beni insanımızın birbiriyle olan ilişkileri ilgilendiriyor. "Ferhat"ı çekerken de bakışım aynıydı. Ülkemizin hangi yöresinde kimi anlatırsak anlatalım, sanıyorum doğru olan bizim insanımızın sıcaklığını düşüncesini gerçeğini, başka ülke seyircileriyle de ilişki kuracak yapıda vermektir.

Ama şunu da söylemek gerekir ki Güneydoğu ve Doğu, ülkemizin diğer yörelerinden farklı yapısal özellikler taşımaktadır. Bu da elbette zaman zaman sinemaya büyük ölçüde yansıyor.

● —Öyküyü nasıl seçtiniz?

—Umut Film'in sahibi Abdurrahman Keskiner, bana bir roman verdi, Av. Necati Haksun'un "Kutsal Ceza" adlı romanı. Sinema ekonomik kriz içindeydi. İstediğiniz projeyi gerçekleştirmek zordu. Bu proje üzerinde durmaya karar verdim. Roman Doğu Anadoluyu konu ediniyor ve İslam Hukuku ilkelerine göre zina yapan kadının recm edilmesini (taşlanmasını) çok kaba bir yapı içinde anlatıyordu. Ben üzerinde bir süre çalıştıktan sonra romanı terkettim. Ondan başka bir hikaye çıkardım. Senaryoyu Onat Kutlar'la birlikte hazırladık. Sonunda da filmin yola çıktığımız romanla pek ilgisi kalmadı.

● —Sizin, öyküde vermek istediğiniz temel bildiri ne oldu?

—Bir toplumsal geçiş döneminde, insan ilişkilerinde ekonomik yapının tayin ettiği geçmişin tabu ve baskılarıyla, geleceği olan insani değerler arasındaki çatışmayı anlatmaya çalıştım.

● —Toplumsal geçiş derken neyi kastediyorsunuz?

—Bugün toplum olarak bir geçiş dönemindeyiz. Hakim sınıflar kendi yapılarını bütün yasalarıyla inşa etmek için acımasız ve kanlı bir savaş içindeler. Değişim ve geçişten bunu kastediyorum.

Bu faktör siyasal, sosyal ve insani olarak hayatımızın her yanına yansımaktadır. Şu anda şu ya da bu şekilde değerlendirelim, burjuvazinin bir terörü vardır. Bu terörle filmde anlattığımız hakim unsurların terörü arasında bir fark görmüyorum.

● —"Hazal"ın anlattığı öykü bana bazı yönlerden a-tipik geldi. Örneğin Hazal'ın Küçük Ömer'le evlendirilmesi, Ağa'nın yol yapımına karşı olmayı temel sorun haline getirmesi gibi. Bu özel çok sık rastlanmayan durumlar, tipik gerçekliğin gösterilmesi ve eleştirilmesinde birer engel değil mi?

—Ben bunu bir engel olarak görmüyorum, ama doğru anlatılırsa. Anlattığımız şey sadece a-tipik olansa tabii ki yanlıştır. Ama ben çocuğun Hazal'la evlendirilmesinden çok çocuk ile Hazal arasındaki ilişkinin gelişmesiyle dostluğuyla, insani temasıyla ilgilendim. Çünkü tabulara karşı olan bu dayanışma beni daha çok etkiliyor.

Yol olayında tek kurtarıcı görmediğim halde kendisini de geliştirecek bir unsura, yani yola ağanın karşı olmasını neredeyse bizde sınıfların kendi çıkarını bilmezliğinin komik bir belirtisi gibi gördüm. Ama gene ben ağanın yola karşı olmasından çok, yol konusundan hareket ederek onun egemenliğinin parçalanmasıyla ilgilendim. O zaman a-tipik olan sanıyorum ki hikayeye bir zarar vermemiştir.

● —Filmde zengin bir tipleme var. Ama köyde Hazal ve yapı ustası Emin'in dışında herkes katı ve sevgisiz gösteriliyor. Özellikle anada bu çok belirgin. Bu konuda ne dersiniz?

—Buna katılmıyorum. Filmde anlatılan kapalı köy ortamlarında sevgisizliğin yeşerdiğini hep biliriz. Biz filmdeki insan ilişkilerinde sevgi ile gelişecek olanları çizerken buna düşman olanları da göstermeye çalıştık. Yaşamaktan çok ölümü savunan bir dünyanın atmosferi içinde doğru insan ilişkilerini diğerlerinden ayırdım. Ana'ya gelince o toplumsal konumunu değiştirme özleminin çırpınışı içinde acımasız, katı bir duyarlıkla davranmaktadır.

● —Filmde çözüm yok. Yani bu gerilik, yoksulluk, bu ağa düzeni nasıl ortadan kalkacak?

—Çözüm arayan, reçete öneren sanat ürünlerinin doğru bir iletişim kurabileceğini sanmıyorum. Olsa olsa şunu yapabiliriz. Karşı olduğumuz yapıyı değiştirecek bazı değerleri, düşünceleri üstüne çok basmadan seyirciye sezdirebiliriz. Bir filmi yaparken, savunduğumuz şeyler kendiliğinden ortaya çıkar. Ama bu çözüm anlamında bir şey değildir.

● —"Hazal"da anlatım yönünden nasıl bir çizgi yakalamak istediniz?

—Melodramatik bir yapıya dönüşebilecek tehlikeli bir hikayeydi ele aldığımız. Mümkün olduğu kadar kısarak, abartmadan neredeyse fısıldayarak anlatmaya çalıştım. Bir filmin dili anlatmak istediğiniz hikayeye çok bağlıdır. Hatta bazen dil, anlatmak istediğiniz şeyin kendisi olur.

● —Yeşilçam dışı çalışmalar karşısında eskiden beri Yeşilçam'da film yapmanın önemini savunduğunuzu biliyorum. Bu ilk uzun filmde en ünlü kadın "star"la çalıştınız. Nasıl bir çalışma oldu bu sizin için?

- Türkan Şoray'la olan çalışmamızı diğer oyuncu arkadaşlarla olan çalışmadan ayrı görmüyorum. Bütün arkadaşlar gibi Şoray da kendi yetenek ve çabalarıyla katkıda bulundu. Bence çok da olumlu katkılar oldu bunlar.

Cannes Şenliğine katılan "Hazal" filminden bir görüntü.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

18.45

Yine Eurovision, yine Eurovision

Hemen her programda, haberlerde bile geniş yer alan, üç aydır TV'yi dolduran Eurovision Şarkı Yarışması bu kez Pop Müzik adı altında karşımıza çıkacak. Eurovision Şarkı Yarışmasında ilk yediye giren parçaların yeralacağı programda Ajda Pekkan'ın da ekrana gelip gelmeyeceği belirtilmiyor.

IRKÇILIK VE GERİYE DÖNÜŞ ÖZLEMI ÖRNEĞI

ESKİ BAŞKENTLERİMİZ

Salı gecesi TV'de seyrettiğimiz "Eski Başkentlerimiz" programında bir kere daha ırkçı ve yayılmacı görüşlerin yayılmaya çalışıldığını gördük. Program yapımcısı, tarihi kentleri tanıtma iddiası arkasında, görüntülerden sözlere kadar bilinçli bir seçim yaparak gerici görüşler yayıyor.

Programda neler yoktu ki! Padişah 2. Abdülhamid'den Türk büyükleri arasında sayılan Timur'a kadar her türlü gericiden söz ediliyordu. Seyirci, eski Söğüt'ten bugüne kalan tarihi eserleri seyretmeyi beklerken, karşısında "16 Türk Devleti" kurucusunun büstleri ve bayraklarını buldu. Bunlar arasında, Çin'i istila ettiği söylenen Mete, Avrupalıların hâlâ zalimlere örnek olarak gösterdikleri Atilla, girdiği her yanı kasıp kavuran Timur vb. vardı. Bu arada, diğerlerine meşruluk kazandırmak amacıyla da Mustafa Kemal üzerinde duruldu. Yapımcı, eski imparatorlukların kurucularından söz ederken, o günleri özlemle anıyor, tekrar o günlere dönsek gibisinden saldırgan ve yayılmacı hayallerin propagandasını yapıyordu.

Yapımcının sık sık zulmüyle ünlü 2. Abdülhamid üzerinde de durması dikkatleri çekti. Öte yandan, Kafkas oyunları grubu geçerken "Kafkas Türklerinin temsilcileri geçiyor" diyen spiker sesine özel bir anlam veriyordu. Mehter takımı, kılıç kalkan ekibi gibi geçmişin gerici mirası üzerinde de uzun uzun durulurken, 600 yıl geriye dönmenin özlemi ifade ediliyordu. Oysa genç Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal 31 Ekim 1922'de yaptığı bir konuşmada 600 yıldır milletin başına musallat olmuş Osmanoğulları'na isyan ederek Cumhuriyeti kurduklarını açıklamıştı.

Program, TRT içinde MHP'lilerin ne kadar etkili olduklarını göstermesi bakımından üzerinde durmayı gerektiriyor.

22.40

İnsanlar Yaşadıkça

Seni Seviyorum Amerika şarkısının meşhur olduğu yılların filmi

Bizde "I Love Amerika"-Türkçesi de hemen çevrilmişti- "Seni Seviyorum Amerika" şarkısının meşhur olduğu yılların savaş sonrası Amerikan ordusunun insanlarını, duygularını, bunalımlarını yoğun bir şekilde işleyen filmin 3. bölümünü izleyeceğiz.

Yüzbaşı Holmez'in ringe çıkması için Prewitt'e yaptığı baskı boşunadır. Ama işin ucunda izin olduğunu öğrenen Prewitt çavuş Doem ile dövüşmeye razı olur. Randevuevindeki münakaşa, içkili bir halde inzibatlara karşı gelme, iki arkadaşı önce hapse, oradan da taş ocaklarına götürecektir.

18.00

Küçük Ev

Mary zor durumda

Dizinin "Çocukların Sesi" adlı bu haftaki bölümünde Walnut Grove e geçici bir süre için öğretmen olarak gelen Bayan Elliot'a Albert büyük bir sevgi duyar. Bu arada Küçük Evin damadı Adam'ın yıllardır görmediği babası da Mary'nin bebek beklediğini duyunca kasabaya gelir. Amacı onları New York'a götürmek ve Adam'a hukuk tahsili yaptırmaktır. Genç evliler New York'a gitmek istememektedir. Bu arada Mary bebeğini kaybeder.

Kaynanalar'ın yapımcısı ve Nuri Kantar'ı Tekin Akmansoy.

20.50

Kaynanalar

Programın "Kadınlararası Rally" adlı dördüncü bölümü yayınlanacak. Geçen programda yogi yaparken kalçasını çıkaran Nuriye Kantar bu kez rally yarışması düzenliyor. Buna karşılık diğer kaynana Tijen de bir köpeklerarası güzellik yarışması yaptırır.

Eleştiri

Kırkından Sonra ve Tatlı Çarşamba bir programın iki unsuru olarak takdim edildiğinde, Kırkından Sonra'nın tutulmamasının nedeni üzerinde düşünmeliydi televizyoncularımız. Artan hayat pahalılığı, sıkıntılar öyle omlet yapmaya çalışan ya da kalçasını çıkaran karakterlerle bugünün Türkiyesinde giderilemiyor. Doğrusu Rally yarışması düzenleyen Nuriye Kantar tipi güldürmüyor insanı. Beylik köpekler arası güzellik yarışması da. Mahalli ağız da "yapım edim"ler de güldürmüyor. İstediğiniz kadar bu oyuncu başarılı değil deyip yenisini koyun yerine, tutulmayacak güldürmeyecektir göreceksiniz. Ama amaç sinirlendirmek ise oldu o zaman, bazen insan sinirden de gülebilir.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 26

KABAK TADI VERDİ ÇETESİ
UYDUR KAYDIR HİKAYESİ
DOLMA TENCERESİ
CİNAYET DERSİ
İTTİL KABİLESİ
Ya da
YİTİK EŞEKLER ÜLKESİ

Serüvenler seçmecesi: «Sahibinin Sesi»

Sonra hep birlikte, kapılardan pencerelerden, içeriye yüklenildi. Plan ve program gereği, bodrum kata, çelik göğüslükler giymiş otuz kişi birden dalmıştı. Kapkaranlıktı her yer. Elektriklerle taranıyordu duvarlar, tavanlar, delikler, kovuklar. Göze, duvarları boydan boya kaplamış, tavanları tutmuş olan inceli kalınlı borular çarpıyordu. Son odaya fişek gibi giren dedektifler, orada dar ve geniş ağızlı boru deliklerini ve Mister H'Amshaur'u gördüler.

O boru ağızlarından, Mister H'Amshaur'un yüzüne ve üstüne, Tanrının rahmeti misali, her beş saniyede bir, gıcır gıcır dolarlar akıyordu. Mister H'Amshaur soyunup dökünmüş, çok geniş ve çok rahat bir koltuğa bacaklarını açıp yayılarak oturmuştu. Dolar yağmurunu cinsel bir kendinden geçişle karşılıyor, gelen paraları göğsüne ve apış arasına bastırıyordu.

Hava basınçlı özel borularla kendi şirketinin kasasını soyuyordu.

Elektrikler yüzüne sıkıldığı zaman, hazdan yumulu gözlerini hemen açamadı. Kendini toparlayamadı. Toparlayabildiğinde, çığlıklar atarak, adamların üzerine saldırdı.

Ellerini bağladılar. Deli gömleği giydirdiler. Aldılar götürdüler.

Onun da yaşamı, Stephan Sargent'la Seymour Cohen'in yaşamları gibi, bilinemezlikle noktalandı. Akıl hastanesinden çıkıp çıkmadığı öğrenilemedi.

İKİNCİ BÖLÜM
SERÜVENLER SEÇMECESİ:
"SAHİBİNİN SESİ"

"SAHİBİNİN SESİ"

ARA NAĞMESİ
"Sizde
Kırk gün kırk gece düğün
Bizde
Her şey olmuş kördüğüm
Sizde
"Happy end" ve bitli aşk
Bizde
Kahpe felek ve ölüm!"

Sorumlu pehlivan Hırtoğlan karnını tutarak Margil havaalanında uçaktan indiği zaman, karşılamaya gelmesi gerekenlerden kimse gelmemişti. Alanda in cin top oynuyordu. Gelişi nedeniyle kentte belki sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. Terminalin kapısı önünde cenaze arabasına benzer uzun, kara bir araba bekliyor ve şoförü uyuklıyordu. Orta yaşlı, kırçıl sakallı bir Arap, kara sakallı bir Hintli ile sarı sakallı bir Yahudiye onu uzaktan göstermiş: *"Nazar değmesin, gören maşallah desin. Elenterefiş kem gözlere şiş!"* demişti.

Şoför, yol boyunca hiç konuşmamış ve saygı değer konuğunu, pencereleri Dicle'ye bakan orta halli bir otele götürmüş, gene onunla değil, otelciyle görüşerek, uykudagezer adımlarla uzaklaşmıştı.

Hiç yağmazken, Basra ile Bağdat'a sabahtan lapa lapa kar yağmıştı. Ondan sonra terslik terslik üstüne gitmiş; Kral Faysal ile eniştesi ve Başvekili Nuri Sait Paşa, Karh'taki özel sarayda kurşunlarla delik deşik edilmişti. Yıllardan 1958, günlerden 14 Temmuzdu. Haşimi saltanatı bir anda yıkılmıştı. Akşamüstüne doğru, gündüzki açık hava yeniden değişmişti. Gökten hem sulu sepkenle karışık bir çamur, hem de şer-iye mahkemelerinde telak-ı selase ile en azından 300 karı koca boşanmıştı.

Hırtoğlan'ı, nam-ı diğer CILK KAMBER'i düşündürüp tasalandıran şey başkaydı: Acaba geç mi kalmıştı, erken mi gelmişti?

DEVAM EDECEK

Aydınlık
Kurucusu: SEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Yüzbaşı Aziz Soyer, yakalanan Apocuların "TİKP üyesi" oldukları şeklinde ifadeler hazırladı

Bir yüzbaşı, Apoculara sahte ifade yazdırdı

- İFADE TUTANAĞI -

KİMLİĞİ : MEHMET İNAN / Mehmet ve Fatma'dan 1960 yılında olma aslen K.Maraş ili Pazarcık ilçesi Payanlıbağ köyü nüfusuna kayıtlı olup, halen Payanlıbağ köyüne bağlı İlyaslar köyünde ikamet eder, Pazarcık lisesi 6/Fen sınıfında 1789 numaralı öğrenci,

Sanık olarak alınan ifadesinde ne diyeceği soruldu :

CEVABEN : Ben Aydınlıkçı fikirleri benimserim bu gurubun P.D.A. (Poloreter Devrimci Aydınlık) fraksiyonuna mensubum pilanlayıcı ve idarecimiz Hüseyin ENGİZEK'tir zaman zaman bize yaptığı konuşmalarda PDA'nın K.Maraş'ta temsilciliğini Avukat Haydar Güngör'ün olduğunu ve Avukatın çok iyi bir insan olduğunu kendisi ile tanışırsanız bunu daha iyi anlarsınız izleyeceğ-
[illegible]
du kendisinden zayif not almamıştım başka bir diyeceğim yoktur, m bu konuda bana kimse bir baskı yapmadı hatta kendi el yazımla başıma bu konuyla ilgili ifademide yazdım pişmanım deli alınan ni birlikte okuduktan sonra imzası ile tastik etti ve edildi
[illegible]

..YER Yzb. — A.Murat ÇAKA Polis memuru — Yusuf YÖNTEM

CEVABEN : Ben parti olaraktan T.İKP. taraftarıyım, ayrıca T.İ.K.P. sinin yayın organı olan Aydınlık yayınlarını okurum, daha evvelleri benimsememe rağmen bu yolda bir faaliyette bulunmadım, benimle arkadaşlık yapan kişilerin çoğu bu fikirleri benimserler lakin ben kendilerinin faaliyetlerini yakinen izleyemem çünkü devamlı köyde kalırım, Tahminen günlerden 11.3.1979 günüydü sabahleyin köyden kalkan otobüs le Pazarcık ilçesine gittim biraz dolaştıktan sonra saat 12.00'ye doğru Lise'den arkadaşım olan ve halen Pazarcık lisesi ikinci sınıf öğrencisi olduğunu bildiğim Ahmet KILIÇ'la karşılaştım kendisiyle okul ile ilgili biraz sohbet ettikten sonra yanımıza İstanbul'dan geldiği ve Ahmet Kılıç'ın arkadaşı olduğunu söyleyen daha sonra isminin Özen Demiroğlu olduğunu öğrendiğim kişi yanımıza geldi kendileri aralarında konuştular bu konuşma gizli
[illegible]

İfadeyi alan : Aziz SOYER Top.Ön.Yzb. — İfadeyi yazan: A.Murat ÇAKA Polis memuru — Hazırun/: Ali PİLATİN P.Ast.Tğm.

Yüzbaşı Aziz Soyer'in TİKP Kahramanmaraş İl Örgütünü suçlamak için Apoculara yazdırdığı düzmece ifadelerin fotokopileri, Aziz Soyer, Sıkıyönetimdeki görevinden alınmıştır.

■ *Yüzbaşı'nın Kahramanmaraş katliamının soruşturmasında MHP'yi koruduğu belirtiliyor*

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)
Kahramanmaraş Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığı emrinde İstihbarat Subaylığı görevini yapan Topçu Önyüzbaşı Aziz Soyer'in Apoculara 'Türkiye İşçi Köylü Partiliyiz' dedirttiği, TİKP'ye ve Kahramanmaraş İl Başkanı Haydar Güngör'e tertip düzenlediği delilleriyle ortaya çıktı.

Pazarcık Lisesi öğretmenlerinden Yekta Aslan Apocular tarafından öldürülmüş ve olayla ilgili olarak yakalanan Apocular suçlarını itiraf etmişlerdi. Bu olayla ilgili olarak haklarında gıyabi tutuklama kararı bulunan Mehmet İnan ve Yusuf Yöntem ile daha sonra yakalananların sorguları Yüzbaşı Aziz Soyer tarafından yapıldı.

18 Mayıs 1979 tarihinde Aziz Soyer'in imzasının bulunduğu ifadede Apocu Mehmet İnan şöyle diyordu:

"Ben Aydınlıkçı fikirleri benimserim bu grubun PDA (Proleter Devrimci Aydınlık) fraksiyonuna mensubum, planlayıcı ve idarecimiz Hüseyin Engizek'tir. Zaman zaman bize yaptığı konuşmalarda 'PDA'nın Kahramanmaraş'ta temsilcisinin Avukat Haydar Güngör olduğunu, avukatın çok iyi bir insan olduğunu anlatır, kendisi ile tanışırsanız bunu daha iyi anlarsınız, izleyeceğiniz yolu size benden daha iyi açıklar' gibi Haydar Güngör hakkında iyi şeyler söylerdi."

Mehmet İnan Askeri Savcı Hakim Kd. Yüzbaşı Okan Yalçınkaya'ya verdiği 28 Mayıs 1979 tarihli ifadede ise, Aziz Soyer tarafından alınan ifadeyi reddederken, o ifadeyi işkence sonucu verdiğini belirtti.

Yukarıda adı geçen Hüseyin Engizek ise Apocuların şeflerinden olup, öğretmen Yekta Aslan'ın öldürülmesi olayının planlayıcısı olarak aranmaktadır.

Apocu Yusuf Yöntem'in ise Aziz Soyer tarafından alınmış iki ifadesi vardır. Kendi el yazısı ile alınan ifadenin tarihi 7 Haziran 1979'dur. Bu ifadede Yusuf Yöntem, TİKP ve Aydınlıkçı olması konusunda bir şey söylemiyor. 8 Haziran 1979 tarihinde Aziz Soyer tarafından alınan ikinci ifadesinde ise "Ben parti olaraktan TİKP taraftarıyım" diyor.

Yusuf Yöntem de Askeri Savcı Okan Yalçınkaya'ya verdiği 18 Haziran 1979 tarihli ifadesinde, ikinci ifadesinin işkence ile alındığını bunu reddettiğini belirtti.

TİKP İL BAŞKANININ AÇIKLAMASI

TİKP Merkez Komitesi üyesi ve Kahramanmaraş İl Başkanı Haydar Güngör de gazetemize Partisi hakkındaki tertiple ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları belirtti:

"Topçu Önyüzbaşı Aziz Soyer sıkıyönetimdeki görevinden alındı ve Adana'daki Topçu Birliğine gönderildi. Görevde iken Kahramanmaraş katliamı ile ilgili soruşturmayı saptırmak için elinden geleni yapmıştı. Bunda da bazı başarılar kazanmıştı. Partimize ve İl Başkanı olarak bana karşı sürekli tertip peşinde koştu. Hasan Balcı'yı kurtarmak için bir operasyon düzenledi. Mehmet Aksünger adlı genci Partimize ajan olarak yerleştirmeye çalıştı."

Aziz Soyer'in TİKP'ye ajan olarak sokmak istediği gence düzmece bir ifade düzenlettirerek, Kahramanmaraş katliamı sanıklarından MHP il yöneticisi Hasan Balcı'yı kurtarmak için çalıştığını belirten Haydar Güngör, Soyer'in MHP yanlısı polislerden bir ekip kurduğunu ve bu ekiple birçok kişiye işkence yaptığını açıkladı.

Güngör açıklamasının sonunda ise şunları belirtiyor:

"Yüzbaşı Aziz Soyer'in Partimize tertip hazırlarken Apocuları kullanması ibret vericidir. Bu, Apocuların halka karşı bir provokasyon örgütü olduğunun açık kanıtıdır. Aziz Soyer aklınca Partimizi cinayet ve terörün içinde göstermeye çalışmıştır. Buna gücü yetmemiştir."

Almanya'da eroin satıp, silah alan 11 Apocu yargılanmaya başlandı

FRANKFURT (ÖZEL)
Almanya'ya eroin getirip satan ve örgütüne para sağlayan 11 Apocu Frankfurt Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanıyor.

1977-1979 yılları arasında Almanya'ya 16 kilo eroin getirerek 80 milyon lira karşılığında satan Apocular, geçtiğimiz günler içinde mahkemeye çıkarıldılar.

Apocular bu yıllar arasında eroini Frankfurt, Mainz, Rüsselsheim, Wiesbaden, Hanav ve Darmstadt şehirlerinde satmışlardı ve geçen yıl bu şebekenin bazı elemanlarının yakalanması ile şebeke ortaya çıkmıştı.

Bu arada eroin işi için Apocuların MHP'lilerle ortak bir toplantı yaptıkları bildiriliyor. Adı geçen toplantı şebekenin ilk elemanlarının yakalanmalarından sonra Mainz'de MHP'liler tarafından kullanılan bir binada yapıldı.

Savcılık tarafından basına verilen bilgiye göre Apocuların suç dosyası çok kabarık bulunmakta. 11 tutuklunun dışında bu kişilerin verdikleri ifadeler sonucu 100'e yakın Apocu ve Apocularla ilişki kuran Türkiyelinin göz altına alındığı belirtildi.

Mahkemeye çıkan Apocular, eroini Türkiye'deki faaliyetlerinde kullanmak için silah karşılığı sattıklarını söylediler.

Ağır Ceza Mahkemesi Basın Bürosunun verdiği bilgiye göre mahkeme bir yıl kadar sürecek.

Kıbrıs Türk kesiminde, büyük bir uyuşturucu madde kaçakçılığı ortaya çıkarıldı

MAGOSA (AA)
Kıbrıs Türk kesiminin liman kenti Gazi Magosa'da büyük bir uyuşturucu madde kaçakçılığı ortaya çıkarıldı. Milyonlarca lira değerinde eroin, morfin ve kenevir ele geçirildi.

Emniyet kuvvetleri ile gümrük, Ada dışından doğrudan doğruya Kıbrıs Emniyet Müdürlüğüne yapılan bir ihbarı değerlendirdi ve limanda Ada dışına çıkmak için formaliteleri tamamlayan bir TIR'a el koydu.

Lefkoşe'den gelen silahlı polislerin de katıldığı aramalar genişletildi. Bir yandan TIR'da bulunan Hellim peyniri tenekeleri teker teker açılarak naylon ve lastik torbalar içinde uyuşturucu maddeler çıkarılırken, diğer yandan iki köyle, Aşağı Maraş'ta tutuklamalar yapıldı.

Şimdiye kadar yakalananların sayısı yedi kişiye yükseldi. Polis bu kişilerin isimlerini, soruşturmanın seyrini etkilememesi açısından açıklamadı.

Magosa'da bir yetkili uyuşturucu madde kaçakçılığının şimdiye kadar Kıbrıs Türk kesiminde ortaya çıkarılan en büyük kaçakçılık olayı olduğunu söyledi.

«Sen siyasi suçlusun» denilerek pasaport verilmedi, nüfus cüzdanına el konuldu

Rıfat Akgün, üç sene önce evinin önünde bulduğu bir paketi açınca içindeki dinamit patlamış, iki parmağı kopmuş ve gözü yaralanmıştı.

İSTANBUL (ÖZEL)
Rıfat Akgün adında bir işçi, kasım ayında kaybolan pasaportunu yeniletmek için müracaat ettiğinde, "sen siyasi suçlusun" denilerek müracaatı geri çevrildiği gibi, nüfus hüviyet cüzdanına da el konuldu.

Rıfat Akgün üç sene önce, evinin önünde bulduğu bir torbayı açtığında, içinde bulunan dinamit patlamış iki parmağı kopmuş ve yüzü yaralanmıştı. Torbanın kendisine ait olmadığını iddia etmesine rağmen, suçlu bulunmuş, üç sene hapis cezası ile cezalandırılmıştı. Cezasını bitiren Akgün, Türkiye'de iş bulamadığından daha önceden çalıştığı Almanya'ya gitmek için kaybolan pasaportunu yeniletmek üzere müracaat etti. Elindeki nüfus cüzdanı da alınan Rıfat Akgün, kasım ayından bu yana hüviyetsiz dolaştığı için de şehirdeki yapılan bazı aramalarda zorluk çektiğini ve hakarete maruz kaldığını belirtiyor.

İşsiz kaldığını söyleyen Akgün, "Ben siyasi suçlu ya da kaçak olsam hiç müracaat eder miyim? Zaten iki parmağımı kaybettim. Gözümün biri de zayıf görüyor. Beni bu durumda bırakan yetkilileri kınıyorum. Ya bana iş bulsunlar, ya da pasaportumu versinler" dedi.

TİT bir öğretmeni ölümle tehdit etti

ÖRGÜTÜMÜZ TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİ,SON BÜYÜK TÜRK DEVLETİNİ PARÇALAMAYA, [illegible] VE YOK ETMEYE YÖNELİK BU GİBİ RUS VE AMERİKAN [illegible] FAALİYETLERE KARIŞAN BU İHANET ÇETELERİNE DOLAYLI [illegible] DOLAYSIZ YARDIM EDENLERİ SAPTAMAK VE ORTADAN KALDIRMAK GÖREVİNİ ÜSTLENMİŞTİR.
ÖRGÜTÜMÜZÜN HAKKINIZDAKİ KARARI İHTAR
SUSTURAMADIK KAN KUSTURACAĞIZ
İLK..İHTAR..
VERİLDİ.....
TÜRK İNTİKAM TUGAYI

ANKARA (ÖZEL)
Ankara'nın Çubuk ilçesinin bir köyünde ilkokul öğretmeni, Türk İntikam Tugayı (TİT) adlı cinayet örgütü tarafından bir mektup ile tehdit edildi.

Daha önceleri de aynı şekilde tehdit edilen öğretmen, bir keresinde feci şekilde dövüldüğünü, kendilerini tanımadığı için polise başvuramadığını söylüyor.

Öğretmene yollanan tehdit mektubunda kendilerinin "Fedai Komando Bölüğü" örgütünden olduklarını bildirenler, 29 Nisan 1980 tarihinde "Tiyanşan Obası" olarak toplandıklarını, Çubuk yöresinde bazı öğretmenler hakkında ihtar cezası verme kararı aldıklarını belirttikten sonra, "susturamadık kan kusturacağız" diyerek mektuplarını bitiriyorlar.

Mektubun dört köşesine MHP'nin üç hilalini yerleştiren komandolar, Türk İntikam Tugayı imzasını atıyor ve imzanın altına da kurt başı resmini çiziyorlar.

Aynı mektup, çevredeki başka öğretmenlere de gönderilmiş bulunuyor.

Bisikletle işyerlerine gitmekte olan Hollandalılar

Hollanda'da kişi başına 1 bisiklet düşüyor

14 milyon nüfuslu Hollanda'da son sayımlara göre 10 milyon bisikletli, 800 bin motorsikletli bulunuyor. Bu istatistik sadece resmi satışları veriyor. Diğer yandan eski ve elden alınan bisiklet ve motorsikletlerin istatistiğe dahil olmadığı, birçok insanın hem bir eski, hem de bir yeni bisiklete sahip olduğu bilinen gerçeklerden biri.

Trenlerle seyahati artırmak için özel çaba harcıyan Hollanda Demir Yolları Kurumu, her tren istasyonunun yanına bir de bisiklet garajı inşa ediyor. Şu andaki bisiklet garajlarının henüz yetersiz olduğunu belirten kurum yetkilileri, "Bisiklet garajlarını bütün halka yetecek şekilde genişleteceğiz" dediler. İstasyon yanlarındaki bisiklet garajlarının yanı sıra ülkenin her yerinde her şehirde sokak aralarında dahi bisiklet park yerleri bulunuyor.

ÖZEL BİSİKLET YOLLARI

Hollanda'nın her yanında, şehirlerde ve şehirler arasında özel bisiklet yolları bulunuyor. Bu yollar sayesinde, herhangi bir şehirden birbaşka şehire bisikletle güvenlik içinde gitmek mümkündür.

Normal bir gelire sahip bir işçi bir haftalık ücretiyle yeni ve iyi bir bisiklet alabilir. Bir yaşında bir bisiklet ise bir günlük yövmiye karşılığı.

Son petrol fiyatlarını gözönüne alan hükümet bisiklet kullanılmasını teşvik ediyor. Birçok oto sahibi de yaz aylarında izin dolayısıyla arabasını kullanıyor, diğer aylarda ise bisikletle işine gidiyor.

Komandolar Kaymakamı da tehdit etmişlerdi

Beyşehir'de halk komando saldırılarından şikayetçi

KONYA (ÖZEL)
AP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra komandoların Konya'nın Beyşehir ilçesinde AP'li ve CHP'li yurttaşlara yönelik saldırılarını artırdıkları belirtildi. Son olarak iki köy öğretmeni çarşı içinde saldırıya uğrayarak yaralandılar.

Bir süre önce AP'li lise müdürüne saldırdıkları için gözaltına alınan, daha sonra da sıkıyönetime teslim edilen komandoların serbest bırakılmasını isteyen bir grup komando toplanarak kaymakamla görüşmüşler ve tehdit etmişlerdi. MHP'li komandoların İmam Hatip Lisesinde de olay çıkartmak için çabalarını artırdıkları bildiriliyor.

Öte yandan lise müdürlerinin ve ilçe kaymakamının komando saldırılarına karşı kararlı tutum almalarının Beyşehir halkı içinde memnuniyetle karşılandığı, AP'li yurttaşların da MHP'li komandoların saldırılarından rahatsız oldukları belirtiliyor.

AÇIKLAMA

Aydınlık Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne.

Gazetenizin 6 Nisan 1980 tarihli nüshasında 8. sayfa sütun 1'de komandolar Aydınlıkevler'i yeniden kurtarılmış bölge yapmaya çalışıyor lar başlık altında yayınlanan yazınızda 1976 yılı Ocak ayının 30. günü çıkan olayı bastırmak üzere olay mahalline görevli olarak geldiğim ve Mustafa Sargın ismindeki bir şahsı arkasından vurarak öldürdüğümü neşrettiğinizi öğrenmiş bulunmaktayım.

Oysa ki olay mahkemeye intikal etmiş, gerekli kanuni soruşturma yapılmış, ekspertiz raporu ile maktülden çıkan mermi çekirdeğinin görevli polis memurlarının tabancalarından atılmadığı kesinlikle saptanmıştır. Mahkemede dinlenen tanıklar ve yapılan kovuşturma sonunda ölüm olayının polis kurşunuyla olmadığına karar verilmiş ve Altındağ 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 6 Aralık 1977 gün ve esas no: 1976/297, 1977/322 sayılı kararıyla olayla hiç bir ilgim olmadığı saptanarak beraat etmiş bulunmaktayım.

Bu durumun gazetenizde yayınlanmasını rica ederim.

Seyfi Ali Can
Ankara Emniyet Müdürlüğünde polis memuru

Televizyonda bugün

17.00 HABERLER

17.05 ÖZEL EĞLENCE PROGRAMI

23 Nisan çocuk haftası nedeniyle hazırlanan programa Ankara Radyosu Çocuk Korosu, Devlet Opera ve Balesi kursiyer çocuklar ve Kemal Eroğlu'nun çocuk bandosu katılıyor.

18.00 KÜÇÜK EV

Dizinin "Çocukların Sesi" adlı bölümü yayınlanacak.

18.45 POP MÜZİK

Programda Eurovision Şarkı Yarışmasında derece alan ilk 7 parça sunulacak.

19.10 KAPTAN ONEDİN

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 25. bölümünde James, Anne'e yeni bir ev alır. Durumları iyice düzelmiştir.

20.00 HABERLER

20.40 MİNİK KONSER

Programda V.Williams'ın Musette'sini Feza Gökmen (viyalo) Rengim Gökmen (piyanoda) seslendirecekler.

20.50 KAYNANALAR

Programın "Kadınlar Arası Rally" adlı 4. bölümü yayınlanacak.

21.35 BİZDEN SİZE

Erşan Başbuğ ile Adem Gürses'in birlikte hazırladıkları Cemile Kutgün'ün sunuculuk yaptığı programda Türk halk müziği bölümünde Ege yöresi türküleriyle Durmuş Yazıcıoğlu, Hale Gür, Nazan Balkırtan ve Ahmet Günday ekrana gelecek. Türk sanat müziği bölümünde ise asker şarkılarıyla İbrahim Şirin, Ender Özlem, Ertan Ersoylu ve Taner Şener çıkacaklar. Bu haftaki Türk hafif müziği sanatçıları ise Ersan Erdura, Sibel Egemen, Zerrin Özer, Sibel Hotin, Ömer Tarıman, Nihat Işıklar ve Serter Bağcan.

22.40 İNSANLAR YAŞADIKÇA

Mini dizinin 3. bölümünü izleyeceğiz.

23.50 HABERLER